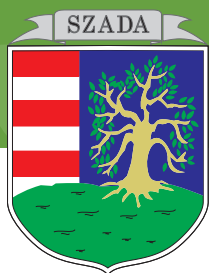


2111



SZADA

Szada
ahol élni jó

Szada Nagyközség Önkormányzatának KÖZÉLETI TÁJÉKOZTATÓ HAVILAPJA
XXII. ÉVFOLYAM • 2024. NOVEMBER

Megfontolt működés és jövőtervezés

7. oldal



2–3. oldal

DÍJESÉLYES EGYESÜLET

A szadai önkormányzat Pest Vármegye Környezetvédelméért Díjra a Tavirózsa Környezet- és Természetvédő Egyesületet javasolta. December elején derül ki, elnyeri-e az elismerést.



8. és 19. oldal

ÍZELÍTŐ SKÓCIÁBÓL ÉS OLASZORSZÁGBÓL

Skót mintára rendezték meg első alkalommal a szadai klántalálkozót, ezzel egy időben pedig a szicíliai testvértelepülés, Castelbuono küldöttsége vendégeskedett itt.

Megérdemelné a díjat a Tavirózsa Egyesület

A szadai önkormányzat a 2024-es Pest Vármegye Környezetvédelméért Díjra a Tavirózsa Környezet- és Természetvédő Egyesületet javasolta. Az, hogy elnyerte-e az elismerést, december elején derül ki.

fenntartható fejlődést célzó szemléletformálás terén, elősegíti a környezet- és természetvédelmi szempontú döntéshozatalt Szadán és a környező településeken” – áll az önkormányzat indoklásában.

Aktív évek

De érdemes részletesebben is áttekinteni, mi mindennel foglalkozott eddig az egyesület.

1996-tól: A hagyománnyá vált Föld napi városakaratitás elindítása Veresegyházon. Több mint ezer facsemete ültetése a tavak körül.

2001-től: ZöldKöznepok című természetismereti vetélkedő elindítása a helyi Fabriczius József Általános Iskolával együttműködve.

2002–2006: Külső bizottsági tag delegálása Veresegyház képviselő-testületének környezetvédelmi bizottságába. Kiemelkedő eredmények: Veresegyház környezetvédelmi programjának életbelépése; Településfejlesztési koncepció és településrendezési terv környezetvédelmi szempontú felülvizsgálata; parlagfűirtó akciók szervezése.

2003–2013, 2024-től: Szódrákosi Program – vizes élőhelyek (tavak, patakok, lápok) felmérése, kezelése és rehabilitációja a Szódrákosi-patak vízgyűjtőjén; fenntartható vízgazdálkodási koncepciók készítése a térségi önkormányzatok számára, vízmegtartási alprojektek (eszkertek, rönkgátas patakduzzasztások) megvalósítása.

2005-ben: A Veresegyházi Tavak Tanösvény megépítése és átadása a Duna–Ipoly Nemzeti Parkkal és a WWF-fel együttműködve.

Több mint 7000 fő, többségében gyermekek vezetése a tanösvényen. A lakitelki filmfesztiválon döntős volt az egyesület természetvédelmi filmje (Bereczki Barna Zoltán: Elpazarolt értékeink – A veresegyházi Malom-tó).



„A Tavirózsa Egyesület jelentős társadalmi támogatottságot élvező közhasznú egyesület, amelynek 1996-os megalakulását egyrészt a veresegyházi tavak ember okozta állapot-

romlása, másrészt a helyi általános iskola jelentősebb környezeti szemléletformálási igénye indokolta. Az egyesület fő célja a fenntartható fejlődés előmozdítása, a természeti, táji és épített környezet védelme mind Veresegyházon, mind pedig a térségben. Tevékenységével többek között a környezetvédelmi érdekek érvényesítését, természeti területek rehabilitációját, környezeti nevelést célozza. Nemzetközi környezet- és természetvédelmi projekteket, akciókat vezet, a Lápi Élőhelyfejlesztési Mintaprogramban segíti a lápi pócok védelmét a szadai mintaterületen, a vízmegtartást segítő projekteken vesz részt, lakossági fórumokat, előadásokat tart a

Pest Vármegye Önkormányzata nagyra becsüli a megye lakossága, valamint közösségei által az épített és természetes környezet állapotának megóvásáért, jobbításáért és fejlesztéséért tett erőfeszítéseket, ezért e területen elért kiemelkedő teljesítmények elismerésére ítéli oda 2008-tól a Pest Megye Környezetvédelméért Díjat. Ennek megfelelően ebben az évben is kiírta a pályázatot a testület.

Közmegelégedésre

A díjra érdemesekre javaslatot tehetnek a vármegyében működő települési önkormányzatok, az egyéni választókerületben megválasztott országgyűlési képviselők vagy a vármegyei közgyűlés tagjai. A támogathatóság feltételei között szerepel a Pest vármegye épített és természetes környezetének megóvása, fejlesztése, a környezettudatos szemlélet kialakítása érdekében magas színvonalú, kiemelkedő értékű és eredményes munka végzése.

Mindezek figyelembevételével a szadai önkormányzat a 2024-es elismerésre a veresegyházi

székhelyi Tavirózsa Környezet- és Természetvédő Egyesületet jelölte – az erről szóló döntést a képviselő-testület október 24-én hagyta jóvá, egyúttal a jelölési határidő szűkössége miatt szinte azonnal el is juttatta a vármegyei önkormányzatához.



Nagy sikerű kezdeményezés volt a tanösvény



A fenntarthatóság a fő szempontjuk

2006-ban: Élőtáj Program – táj történeti adatbázis és térképek készítése Veresegyház térségében a fenntartható tájhasználat megalapozása érdekében. Veresegyház és térsége táj története című kiadvány megjelentetése.

2006–2010: Az egyesület önkormányzati képviselője töltötte be Veresegyház képviselő-testülete környezetvédelmi bizottságának elnöki tisztségét. Fontosabb eredmények: 254 millió forint uniós támogatás elnyerése a Malom-tó rehabilitációjára (az egyesület részt vett a pályázat szakmai anyagának elkészítésében); a Virágos Porta mozgalom elindítása; Veresegyház Környezetvédelmi Alapjának és pályázati rendszerének hatálybalépése; Veresegyház környezetvédelmi rendeletének hatálybalépése; Veresegyház természetvédelmi rendeletének hatálybalépése.

2006–2013: Tavirózsa Rádió (FM 107,3) – 24 órában működő, színes műsorokat szolgáltató térségi közösségi rádió üzemeltetése. 2008-tól: Lápi Póc Fajvédelmi Mintaprogram – a mintaprogram célja a fokozottan védett lápi póc nevű halfaj hazai állományának megőrzése és gyarapítása a faj hosszú távú fennmaradása érdekében. A nemzetközi hírű projektben a MATE, a DINPI, az MTA ÖK, a Debreceni Egyetem és az ELTE kutatói vesznek részt. Rendszerezések a védetthely-telepítések a szadai diákokkal. A Zöldgyűri Program (2008–2009) célja a budapesti agglomeráció fenntarthatóságának elősegítése a

környezetvédő civil szervezetek és önkormányzatok közötti együttműködés kiépítésével.

2008–2012, 2024-től: Halbarát Víz Program – célja a természetvédelmi és ökológiai érdekek érvényesítése a magyarországi horgászati hasznosítású állóvizek kezelésében a jó ökológiai állapot eléréséért, illetve megtartásáért.

2024-ben: Az egyesület egy önkormányzati képviselővel és egy külső bizottsági taggal képviselteti magát Veresegyház képviselő-testülete kulturális, köznevelési, környezetvédelmi és ifjúsági bizottságában. Fenntarthatósági stratégiai együttműködési megállapodás megkötése Szada Nagyközség Önkormányzatával Szada fenntartható fejlődésének megteremtése érdekében.

Egyéb tevékenységek: Parti fecskék és gyurgyalagok védelme; madárgyűrűzések szervezése (2011-től) az MME gödöllői helyi csoportjával; madárodú- és madárkalács-készítési programok szervezése családoknak és óvodáknak; Gomba–Madár Nap szervezése helyi családoknak; Tavirózsa Polgári Természetőr Szolgálat működtetése; Ültess erdőt a madarakkal! projekt (2021-től) Veresegyház önkormányzatával és a Pilisi Parkerdő Zrt.-vel együttműködve, a helyi családok bevonásával; Kis Erdész Program (2023) – ballagó ovisok fűltetése minden évben; szakmai és terepgyakorlatok tartása középiskolások és egyetemisták számára; javaslatok a Malom-tó körüli sétány létrehozására; javaslatok a

Fenyves és az Álomhegyi-tározó fenntartható és közcélú hasznosítására; fellépések különböző környezet- és természetkárosítások kapcsán (bejelentések hatóságok felé, fellebbezések, jogi lépések); környezetvédelmi témájú kiadványok megjelen-

SZIGORÍTÁS

Jóval szigorúbbak lesznek a gyakrakra vonatkozó környezetvédelmi előírások – közölte az Energiaügyi Minisztérium (EM). Az ipari létesítmények kibocsátására mostantól Magyarországon is az Európai Unió belüli legszigorúbb szabályok vonatkoznak. Az új szabályozás – a németországihoz hasonlóan – egyes légszennyező anyagokat illetően az Európai Unióban a legszigorúbb határértékeket állapítja meg, különös tekintettel a rákkeltő, mutagén, magzatkárosító (CMR) és a levegőben levő porhoz kötött, az egészségre különösen veszélyes nikkelt, kobalt, mangán (NCM) anyagokra. A környezetvédelmi hatóságok a módosításnak köszönhetően a tevékenység típusától függetlenül szigorúbb, a korábbiak felére, illetve ötödére csökkentett határértékeket tudnak előírni az engedélyekben.

A rendelkezéseket az új beruházások esetében – azaz, amelyek környezetvédelmi engedélyezési eljárása még nem indult el – a jogszabály hatálybalépésétől kell alkalmazni, a folyamatban lévő engedélyezéseknél pedig 2027. január 1-től. A már működő gyárak esetében az új, eddiginél jóval szigorúbb kibocsátási határértékeket 2028. január 1-től kell alkalmazni. A kapcsolódó engedélyek módosítását minden esetben az üzemeltetőknek kell kezdeményezni.

A hatóságok folyamatosan ellenőrzik a szabályok betartását, és amennyiben az ipari üzemek működése nem a jogszabályi előírásoknak, illetve az engedélyben foglaltaknak megfelelően történik, a hatóság megteszi a megfelelő lépéseket.

EM

tetése; hatósági bejelentések, jogi eljárások indítása környezetvédelmi érintő lakossági megkeresések kapcsán.

A javaslatlatterületi határidő lejártá után, október 25-én már szavaztak is a Pest vármegyei közgyűlési képviselők a környezetvédelmi díj és a többi elismerés nyerteseiről. A kitüntetettek névsora még nem nyilvános, ők majd a december 6-i vármegyena-pon vehetik át a díjakat.

RF

TÜDŐSZŰRÉS LESZ SZADÁN

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy Szadán 2024. november 21-től (csütörtök) 2024. november 25-ig (hétfő) tüdőszűrést tartunk!

A vizsgálat ideje naponta: csütörtök 8.00–18.00, péntek 8.00–18.00, hétfő 8.00–18.00 között.

A tüdőszűrés helye: 2111 Szada, Dózsa György út 63. (Faluház).

A tüdőszűrés a felnőtt lakosság számára ajánlott vizsgálat!

A szűrővizsgálat 40 év feletti lakosoknak egy alkalommal továbbra is ingyenes, 40 éves kor alatt, illetve munkahelyi alkalmassági vizsgálatához a vizsgálat díja 1700 Ft, amely az OEP által országosan elrendelt összeg. A befizetés a szűrőállomáson kapható csekken történik. A 14–18 év közötti gyermekek szűrése ingyenes, de beutaló és szülői beleegyező nyilatkozat szükséges. A törvény által kötelezetteknek a vizsgálat természetesen ingyenes.

Panasz nélkül is lehet beteg! A vizsgálat alkalmas a tbc, illetve sok más tüdőbetegség időben történő felismerésére!

Kérjük, a vizsgálatra hozza magával személyi igazolványát, tb-kártyáját, és ha van, az előző évi tüdőszűrésről szóló igazolást!

Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központ

Őszbúcsúztató

HASZNOS ÉS KELLEMES
ELFOGLALTSÁG

A hónap utolsó hetében őszbúcsúztatót tartottunk az Idősek Nappali Klubjában. Tartva az időjárás szeszélyétől ezúttal főzés helyett szendvicseket és salátákat készítettünk. Ezután kora délutánig tartó zenehallgatás és jó hangulatú beszélgetés zajlott. Ismét egy kellemes napot tölthettünk el egymással. Ebben a hónapban két alkalommal voltunk sétálni gyalogló klubunk tagjaival. Mindkét séta meleg, napos őszi időben, jó hangulatban telt, kellemesen elfáradva tértünk haza. Szeretettel hívunk minden kedves érdeklődőt a gyalogló klubunkba. *Őri Ildikó klubvezető*

Felhívás ebösszeírásra

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (Ávt.) 42/B. § rendelkezése alapján a tartás helye szerint illetékes települési önkormányzat az ebrendészeti feladatainak elvégzése érdekében, illetve a veszettség elleni oltás járványvédelmi vonatkozásaira tekintettel háromévente legalább egy alkalommal ebösszeírást végez. Az állat tulajdonosa és tartója az ebösszeírásakor köteles a törvényben előírt adatokat a települési önkormányzat rendelkezésére bocsátani.

Ezért felhívjuk a Szada nagyközség közigazgatási területén tartott ebek tulajdonosait/tartóit, hogy az „Ebösszeíró” adatlapot kitölteni és az alábbi elérhetőségekre 2024. december 15-ig eljuttatni szíveskedjenek. Kérjük, az adatlapot ebenként kitöltve, az oltási könyv alapján az alábbiak szerint benyújtani: postai úton (postacím: Szadai Polgármesteri Hivatal – 2111 Szada, Dózsa György út 88.); elektronikusan az e-önkormányzati portálon keresztül (szada.hu/ugyintezes/elektronikusugyintezes); személyesen a Szadai Polgármesteri Hivatalban (2111 Szada, Dózsa György út 88.), ügyfélfogadási időben (hétfőn és szerdán 8–16 óra, pénteken 8–12 óra).

A kinyomtatott adatlapok átvehetők a Szadai Polgármesteri Hivatalban is ügyfélfogadási időben, illetve letölthetők a <https://www.szada.hu/weblapról> (elérési út: Ügyintézés/Nyomtatványok/Egyéb).

Az adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása állatvédelmi bírságot vonhat maga után.

A kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm.-rendelet 17/B. § (10) bekezdése értelmében 2013. január 1. napjától a négy hónaposnál idősebb eb csak transzponderrel (mikrochippel) megjelölve tartható, ezért amennyiben az, aki a jogszabályban meghatározott kötelezettségének még nem tett eleget, úgy szíveskedjen az ebe(ke)t állatorvossal megjelöltetni. Az ebösszeírásban mikrochippel ellátott és az állatorvosnál korábban bejelentett, a központi nyilvántartásban már szereplő ebeket is be kell jelenteni. Az ebtulajdonosok az ebösszeírást követően is kötelesek az adatokban bekövetkezett változásokat (új, még be nem jelentett egyed szerzése, vétel, örökbefogadás, befogadás, ajándék, saját szaporulat, egyéb kapcsán vagy már bejelentett egyed elhullása) írásban bejelenteni.

Szada Nagyközség Önkormányzata

December elejéig kell beadni a kérelmet

MEGNYÍLT A 2025-ÖS BURSA HUNGARICA ÖSZTÖNDÍJPÁLYÁZAT

Szada Nagyközség Önkormányzata a Kulturális és Innovációs Minisztériummal együttműködve 2025. évre is kiírja a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot. A pályázat beadásához az EPER-Bursa rendszerben egyszeri pályázói regisztráció szükséges, melynek elérése: <https://www.bursa.emet.hu/paly/palybelep.aspx>.

A személyes és pályázati adatok feltöltését követően a pályázati űrlapot kinyomtatva és aláírva a Szadai Polgármesteri Hivatalba (2111 Szada, Dózsa György út 88.) kell benyújtaniuk a jelentkezőknek.



A pályázat csak a kiírásban meghatározott csatolandó mellékletekkel együtt érvényes. A pályázati kiírásban meghatározott valamely melléklet

hiányában a pályázat formai hibásnak minősül. A benyújtott pályázatok befogadását az önkormányzatnak az EPER-Bursa rendszerben igazolnia szükséges. A be nem fogadott pályázatok a bírálatban nem vesznek részt. A pályázat rögzítésének és az önkormányzatokhoz történő benyújtásának határideje: 2024. december 4.

A részletes pályázati kiírás a www.szada.hu/hirek oldalon érhető el.

Ultrahangvizsgálat gyermekeknek

KEDVEZMÉNY JÁR A SZADAIKNAK A VIZSGÁLATI DÍJBÓL

Szada Nagyközség Önkormányzata októberben kötött szerződést a KlinikPONT Kft.-vel, amely csecsemő- és gyermekultrahang-szolgáltatással várja a szadai kismamákat és szülőket a gyermekorvosi rendelőben (2111 Szada, Szabadság utca 15.) minden páratlan hét szombaton 9 és 13 óra között. A vizsgálatra a +36 70 570 2232 te-

lefonszámon lehet bejelentkezni, dr. Somogyi Délia doktornő várja a kis pácienseket. A megállapodás értelmében minden, a szakrendelést igénybe vevő 18 év alatti gyermek vizsgálata esetén bruttó 2000 forint kedvezményt biztosít a szolgáltató annak, akinek van bejelentett állandó szadai lakcíme vagy tartózkodási engedélye.

Elcsípték a telefonáló autóvezetőket

A BIZTONSÁGI ÖVET
SOKAN NEM HASZNÁLJÁK

Az Európai Közlekedésrendészeti Szervek Hálózata (Roadpol) 2024. október 7. és 13. között fokozott ellenőrzést tartott, amelyhez a magyar rendőrség is csatlakozott. Az egyenruhások Pest várme-

gyében 4745 autóst állítottak meg, közülük 134-en tartottak vezetés közben telefont a kezükben. Akadt olyan is, aki úgy vezetett, hogy közben evett, de az is előfordult, hogy a sofőr mindkét fülében fülhallgató volt. Még mindig sokan vannak, akik nem használják a biztonsági övet, pedig az életet menthet. Az akció ideje alatt 1259 esetben kellett ezért intézkedniük a rendőröknek.

Forrás: police.hu

Az „ötcsillagos” család

Varga György előadása a szadai baptista imaházban (Dózsa György út 58.) 2024. november 19-én 18 órától.

Kiegyensúlyozott szülők? Magabiztos felnőtté váló gyermekek? Szórakoztató család? Ki ne szeretné, ha így jellemezhetné saját családját? És ami garantált: megal-

pozott megértések, jól rögzített alapelvek, gyakorlatias praktikák, őszinteség önmagunkkal, s mindez közvetlen stílusban egy négygyermekes édesapa szemszögéből. A program ingyenes, a helyszínen gyermekfelügyeletet biztosítunk.

Szadai Keresztény Szülői Kör



SZADA HULLADÉK- GYŰJTÉSI RENDJE, 2024

NOVEMBER–DECEMBER



NOVEMBER

DÁTUM	HÉTFŐ	
18.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
25.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV ZÖLDHULLADÉK

DECEMBER

DÁTUM	HÉTFŐ	
2.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
9.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
16.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
23.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
30.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV

A Vertikal Group tájékoztatása szerint zsákértékesítő partnereiknél (Szadán a Dózsa György út 127. alatt, a Pati-Ker Kft.-nél) az alábbi hulladékgyűjtő zsákok szerezhetők be: a kisebb mennyiségű komposztálható zöldhulladék gyűjtéséhez biológiai-lag lebomló, kukoricakeményítőt tartalmazó anyagból készült zsák 180 Ft/db áron; 120 literes, „Többet hulladék” felirattal, szürke színű köztisztasági zsák, ára a településen lévő azonos úrtartalmú edény ürítési díjának felel meg; 120 literes, víztiszta, szelektív hulladék-gyűjtő zsák.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

a Vertikal Group Nyrt.
ügyfélszolgálatán kérhető:
2112 Veresegyház, Fő út 35.;
telefon: 28/561-200;
e-mail: ugyfelszolgalat.ek@vertikalgroup.hu.

Vertikal Group



ÁLLÁSHIRDETÉS

A Szada Nova Nonprofit Kft.
KERTÉSZ MUNKATÁRSAT KERES.
Részletek a honlapon olvashatók.
Jelentkezés a szadanova@szada.hu e-mail-címen.

Tanácsnok segíti az önkormányzat működését

Szada Nagyközség Önkormányzatának képviselő-testülete 2024. október 24-én rendes testületi ülést tartott. Tárgyalta a Székely Bertalan Művelődési Ház és Könyvtár szervezeti és működési szabályzatának módosítását, elfogadta a Szada Nova NKft. beszámolóját és téli üzemeltetési tervét, illetve döntött a cég költségvetésének módosításáról is. Emellett egy új tisztség létrehozásáról is határozott.

Az ülés ünnepélyes fogadalmötéssel kezdődött, Nagy László, a településfejlesztési bizottság tagja is letette esküjét.

Téli teendők

A testület jóváhagyta, hogy 2025-től az önkormányzat tulajdonát képező erdős részek tisztítását a Szada Nova NKft. végezze. Ugyancsak elfogadta a cég 2024. november 15. és 2025. március 15. közötti téli üzemeltetési tervének felülvizsgálatát. Ez tartalmazza az egyes közutak védekezési rendszerbe sorolását, melyben figyelembe kell venni a domborzati, vonalvezetési adottságokat és az érvényes környezetvédelmi előírásokat, valamint azt, hogy a felmerülő időjárási helyzetekben milyen intézkedések szükségesek. (A téli üzemeltetési tervről bővebben a 10. oldalon lehet olvasni – a szerk.) Továbbá jóváhagyta a Szada Nova aktuális beszámolóját, és döntött arról is, hogy költségvetését

közel 20 millió forinttal megemeli. Ennek a pluszforrásnak köszönhetően végezheti el a Zalagyöngye utca felújítását.

Új tanácsnok

A polgármester javaslatára Székely Beatrix képviselőt a testület megválasztotta pályázatokért és külsős kapcsolatokért felelős tanácsnoknak. Többek között olyan fontos feladatok kerültek hozzá, mint az önkormányzatokat érintő pályázatok felügyelete és koordinációja. Ő követi nyomon a közüzemi szolgáltatói szerződéseket, illetve kidolgozza és előterjeszti a költségmegtakarításra vonatkozó javaslatokat. Emellett végzi a település nemzetközi kapcsolataival összefüggő, a településre háruló feladatok ellátását is.

Korábban beszámoltunk már arról a hatékonyagságnövelő egyesítésről, hogy 2025. január 1-től a Tájház a Székely Bertalan Művelődési Ház és Könyvtárba integrálódik. E miatt a lépés miatt vált szükségessé a mű-

ALAPOZÁS

Az említett Zalagyöngye utca alapozását a Szada Nova még a tél beállta előtt el kívánja végezni. A középre helyezett, megdöntött, öt méter széles útpálya mellett szikasztóárkokat alakítanak ki. Az idén elkészített tömörített alaprét a következő nyárig tovább zömül, melyre öt centiméteres emulziós záróréteg kerül. Az aktuális munkálatokról szórólapokon tájékoztatják majd az érintetteket.

velődési ház szervezeti és működési szabályzatának módosítása, melyben a szervezeti felépítésre és a Tájház nyitvatartására vonatkozó változtatásokat fogadta el a testület.

Egyéb döntések

A képviselő-testület elvi hozzájárulását adta ahhoz, hogy az önkormányzat a Háromfartály területéhez tartozó ingatlanok tulajdonosaival megállapodást kössön, amelynek során az ingatlantulajdonosok földrészleteket ajándékoznak az önkormányzatnak, cserébe az önkormányzat murvás útként kialakítja a feltáróutakat, megoldva azok vízelvezetését, és a HÉSZ szerinti szomszédos Gksz-2 és Gksz-6 övezetek beépíthetőségét 35-ről 50 százalékra növeli.

Az ipari park területéhez kapcsolódó telekalakítási eljárásokról is döntött a testület. Az eljárások célja értékestésre szánt beruházási telkek kialakítása.

Az ülésen két rendeletmódosítást és 18 határozatot fogadtak el.

A legfontosabb szempont a stabilitás

Szokásos éves közmeghallgatását tartotta a szadai önkormányzat. Az október 31-i fórumon a résztvevők tájékoztatást kaptak Szada pénzügyi-vagyoni helyzetéről, illetve az eddigi és a tervezett fejlesztésekről. Továbbá néhány (köz)ügyet is felvetettek a lakosok.

Jó és kedvezőtlen híreket is megosztott a hallgatósággal Gelle Róbert képviselő, a pénzügyi bizottság elnöke. Kezdjük is az előbbivel.

Három lehetőség

Az önkormányzat a település vagyoni helyzetével kapcsolatban elmondta, hogy annak értéke a 2018-as 8,3 milliárd forint-ról 2023-ra 9,9 milliárdra nőtt a megfelelő pénzügyi gazdálkodás és az ingatlan-adásvételek következtében. Úgy vélte, hogy ez a 17–18 százalékos bővülés szép ahhoz képest, hogy milyen hektikus időszakon – benne a koronavírus-járvány és az orosz–ukrán háború gazdasági hatásaival – van túl az önkormányzat.

– 2024-ben az volt a cél, hogy minél biztonságosabb legyen a működés, kiemelt figyelmet fordítottunk a likviditásra, a bevételek és a kiadások egyensúlyára. Így, ha minden az előre tervezettek szerint alakul, akkor a 2024-es bevételek és kiadások eredménye plusz 237,5 millió forint lehet – mondta Gelle Róbert.

És itt tért át a kedvezőtlen hírekre. Mint mondta, a központi kormányzat az előző évek során több bevételi forrást elvont minden önkormányzattól, így a szadaitól is. Gépjárműadóból 2019-ben még 23 milliót szedtek be, azóta ez az adónem az állami büdzsébe folyik be. A szolidaritási adóként – ami az iparüzési adóból származó bevételt érinti, és ami szintén a központi költségvetést gazdagítja – 2019-ben még 16 millió, 2024-ben már 251 millió terhelte Szadát, és ez 2025-ben kb. 300 millióra emelkedhet. Mint mondta, évről évre nőtt ugyan a működési támogatás, de összességében az elvonások miatt a két elem mérlege 2023-ban –61, 2024-ben –62 millió forint.

Gelle Róbert megjegyezte, a jelenlegi információk szerint az iparüzési adóból további

összeget vonhat el az állam 2025-től, amit a járásokhoz osztának vissza fejlesztési célra. Úgy vélte, e várható hiány eltüntetésére három lehetősége van az önkormányzatnak, amelyeket a jövőben mérlegelnie szükséges: a megmaradó bevétellel kell még feszesebben gazdálkodni, működési célú hitelt felvenni, esetleg a helyi adókat emelni.

A LÖVÖLDÖZÉS NEM MEGOLDÁS!

Októberben több állatkínzásos eset rázta meg a helyi lakosságot. Egy ismeretlen elkövető légpuskával meglőtt egy családi háznál tartott házi macskát. A gazdáit azt hitték, hogy beleakadt a kerítés drótlába, vagy összeverekedett egy másik állattal. Aztán kiderült, hogy meglőtték, ráadásul nem egyszerű légpuskával, hanem annál nagyobb erejűvel. Az állatot másfél óráig műtötték, így hozták rendbe a lábát. Emellett másik három macskát is hasonló módon bántalmaztak, de egyik sérülése sem volt ennyire súlyos.

A közmeghallgatáson dr. Vada Edina állatorvos, önkormányzati képviselő is kitért ezekre a bántalmazásokra, és felhívta a figyelmet, hogy az ilyen tett bűncselekménynek számít (amelynek büntetési tétele 1–5 év – a szerk.). Hozzátette, ha valakit zavarnak a macskák, ha úgy érzi/látja, hogy túlszaporodtak, annak akkor sem ez az elintézési módja. Mint mondta, valóban probléma a túlszaporodás, a megoldási lehetőségeket vizsgálja az önkormányzat.

JEGYZŐCSERE

Pintér Lajos polgármester a közmeghallgatáson jelentette be, hogy távozott a polgármesteri hivataltól Tóth László jegyző – aki ebbéli minőségében e fórumot még levezényelte –, utóda 2024. november 1-től dr. Nagy Erika lett. A váltásra következő számunkban visszatérünk.

– Várjuk a pontos jogszabályokat, rendeleteket, amelyek alapján mi is dönteni tudunk majd az opciók közül – mondta.

Volt, lehet

Ezután Pintér Lajos polgármester következt. Felsorolta az elmúlt időszak megvalósult fejlesztéseit (így többek között megemlítette a Dózsa György út szakaszos felújítását, a sorrendben harmadik játszótér átadását, a Csapás utca felújítását, a Fenyvesligeti úti közvilágítás napelemes rendszerű rekonstrukcióját), valamint a folyamatban lévőket (a Szada és Veresegyház közötti járda, az új óvoda- és bölcsődeépület építése). Mint mondta, tervben van, de a majdan rendelkezésre álló forrásoktól függ a Fenyvesligeti úti gyalogátkelőhely és kerékpáros-csomópont korszerűsítése, a Csapás utcai járda megépítése, a Dózsa György út további szakaszainak megújítása, a közvilágítás további korszerűsítése – szintén napelemes rendszerrel –, újabb utcák burkolatának javítása mart aszfalttal, illetve a Berek utcai szerkezetkész ingatlan befejezése, az ide tervezett funkciók ütemezett bevezetése. A településvezető után még Boros Gábor képviselő, a Szada Nova NKft. ügyvezetője számolt be a zöldterületi fejlesztésekről és a további mart aszfaltos utcafelújításokról.

Végül, de nem utolsósorban a megjelent lakosok az útépitésekkel, -felújításokkal, a közvilágítás javításával, az egyes önkormányzati ingatlanokat érintő adásvételekkel, a hulladékgyűjtéssel kapcsolatos észrevételeket, javaslatokat tettek. **Raffai Ferenc**



PÁLYAORIENTÁCIÓS NAP

A Székely Bertalan Általános Iskola diákjai látogattak el október végén a polgármesteri hivatalba, ahol pályaaorientációs nap keretében ismerkedhettek meg a hivatal és az önkormányzat működésével, feladataival. A gyerekeket és az őket kísérő pedagógusokat Pintér Lajos

polgármester és Tóth László jegyző fogadta.

Ugyancsak az iskolával kapcsolatos hír, hogy az önkormányzat közel 400 000 forint értékben vásárolt eszközökkel járult hozzá az intézmény természettudományos szertárának fejlesztéséhez

„Az a fogadtatás, amit én kaptam önöktől, nagyon ritka a mai világban”

Októberben a Szadai Községi Piac adott helyett a Szicíliai ízek hete elnevezésű rendezvénynek, ahol kulturális és kulináris programokkal színesítve a Castelbuonóból hozott termékek is megvásárolhatók voltak. Ebből az alkalomból Mario Cicero polgármester értékelte települése és Szada egyéves kapcsolatát, illetve a jövőről is szót ejtett.

Októberben volt egy éve, hogy ön mint Castelbuono és Pintér Lajos mint Szada polgármestere aláírta a testvértelepülési megállapodást. Hogyan értékelte az elmúlt egy évet?

– Nagyon örülök annak, hogy ez a megállapodás a két település között megszületett. A világunkban tapasztalható széthúzást látva fontos feladatunk a nemzetek egyesítése, az összefogás ösztönzése. Ennek egyik eszköze lehet az ilyen testvérvárosi kapcsolatok létrehozása, ami hozzásegíthet bennünket ahhoz, hogy békét teremtsünk, békében éljünk. Elsődleges célunk a megállapodással éppen ezért az volt, hogy példát mutassunk, hogyan tud ekkora távolság ellenére két különböző kultúrájú település összefonódva, egymástól tanulva, egymást elfogadva békében egymás segítségére lenni. Maga az aláírás protokolláris ünnepség volt, és ezen messze túlmutat, ahol most tart ez a kapcsolat. Amellett, hogy barátságok kötődtek, már két fontos eseményen is túl vagyunk. Az első a tavaly októberi Gulyásfesztivál volt, ahol a szadaiak mutatták be nekünk a kultúrájukat, most pedig a Szicíliai ízek hete nevű rendezvényen mi adhattunk át egy darabot otthonunkból a szadaiaknak.

– Milyen irányok mentén szeretnék a kapcsolatot tovább építeni?

– Három alappillére van az együttműködésnek: kulturális, társadalmi és gazdasági. Az első két területen tettünk már fontos lépéseket, és most úgy néz ki, sikerül kereskedelmi összeköttetést is kialakítani a két település között. Így elmondhatjuk, hogy viszonylag rövid idő alatt eredményeket is fel tudunk mutatni mindegyik területen.

– Mondana néhány konkrét elképzelést, amely a castelbuonói és a



Mario Cicerónak (jobbra) Orosz Enikő tolmács segített a mindennapokban

szadai polgárokat hozza majd közelebb egymáshoz?

– Terveink között szerepel, hogy jövő május-június környékén a szadai nyugdíjasok elutaznának Szicíliába, és a castelbuonói önkormányzat segítségével meglátogatnák a környező településeket, megtekintnék a szicíliai értékeket. Szívesen támogatnánk az iskoláink közötti kapcsolatfelvételt is, emellett szeretnénk cserediákprogramot megvalósítani a szadai és a szicíliai családok bevonásával. Szadán egy olasz nyelvviskola is üzemel, így együttműködésünk része lehetne, hogy az itt tanuló fiatalabb és idősebb diákoknak nyelvi táborokat szervezzünk, amelyek keretein belül a castelbuonói önkormányzat jutányos áron biztosíthatna szálláshelyet, programlehetőségeket a résztvevőknek. Ha ezek a több korosztályt is megcélzó elképzelések megvalósulhatnak, hozzájárulnak majd ahhoz, hogy a két település lakóinak viszonya, barátsága tovább épüljön.

– Hogyan folytatódhat a kulturális kapcsolatok ápolása?

– Itt is gondolkodunk csereprogramban. Számos olyan műalkotás, festmény van a birtokunkban, amely a világörökségnek is része. Ezekből nagyon szívesen

rendeznénk Szadán egy kiállítás, és persze mi is örömmel fogadnánk innen művészeti alkotásokat, amelyeket Castelbuonóban bemutatathatunk.

– A gazdasági-kereskedelmi vonalon milyen tervek vannak?

– Már folynak a tárgyalások egy szadai kereskedővel, közel állunk a megállapodás aláírásához. Ha ez megtörténik, akkor ő lesz a kizárólagos forgalmazója a castelbuonói termékeknek itt Magyarországon. Szadán és Magyarország

több pontján is árusíthatja majd a portékáinkat. Ugyanez a szándék Castelbuonóban is, szeretnénk találni nálunk is értékesíthető szadai termékeket. Csak egy példa: imádjuk a magyar krumplit és répát, valamint az itt kapható csokoládét, ezekből is nagyon szívesen vinnénk haza a későbbiekben.

– Milyennek látja Szadát, a szadai embereket?

– Lenyűgöz a magyar nép gazdag kultúrája és történelme. Ebből nagyon kevés jutott el eddig hozzánk, ahhoz, hogy ezt megismerjem és realizálódjon bennem, el kellett látogatnom önökhöz. Mi azt hallottuk a magyarokról, hogy hűvösek, távolságtartók. Ezzel szemben a személyes tapasztalatom egészen más. Itt Szadán csak mosolygós, barátságos, sokszor ölelkező emberekkel találkoztam. Önökön keresztül bennem az a kép alakult ki, hogy a magyarok szívesen megosztják, amijük van, és szívesen kooperálnak, dolgoznak együtt. Az a mentalitás, amit én láttam, az a fogadtatás, amit én kaptam önöktől, nagyon ritka a mai világban, ezért is vagyok biztos abban, hogy településeink között ez a testvérvárosi kapcsolat épülni és mélyülni fog a jövőben. **Deák Emese**

„Óvnunk és becsülnünk kell ezt a szabadságot”

Az 1956-os forradalom és szabadságharc 68. évfordulója alkalmából megtartotta megemlékezését a szadai önkormányzat.

A Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége (MEFESZ) által szervezett budapesti tömegtüntetéssel – és számos vidéki megmozdulással – kezdődött 1956. október 23-án az országot hamarosan lángba borító forradalom, amelynek legfőbb kiváltó oka a sztálinista diktatúra által keltett általános társadalmi elégedetlenség volt. A Gerő Ernő vezette Magyar Dolgozók Pártja ellenséges fellépése

nyomán a feldühödött tömeg az esti órákra agresszívvá vált, rövid időn belül fegyvert is szerzett, a Magyar Rádió épületét őrző karhatalmisták sortüze után pedig felkelést indított a diktatórikus rendszer megdöntésére.

Az október 23-án kirobbant és 28-án győzedelmeskedett forradalom sorsa már október 31-én megpecsételődött, ekkor ugyanis Hruscsov és a szovjet pártvezetés a fegyveres fellépés mellett tette le a voksát. 1956. november 4-én hajnalban indult meg a szovjet hadsereg magyarországi inváziója, aminek célja a forradalom leverése, a szocialista blokkból kilépni szándékozó Nagy Imre vezette kormány megdöntése és a demokratikus rendszer felszámolása volt. A következő napokban a szovjetek páncélosaikkal megszállták Magyarország városait, lefegyverezték hadseregét, és hatalomra juttatták a Kádár János vezette forradalmi munkáspártot.

Nagyjából így foglalható össze Magyarország 20. századi történelmének egyfelől legdicsősége, másfelől legszomorúbb időszaka. A nemzeti ünnep napján tartott szadai megemlékezésén Babucs Zoltán történész, a Magyarságkutató Intézet munkatársa a forradalom leverését követő időszakot mutatta be.

– A legfiatalabbak talán nem is tudják, hogy évtizedekig emlékeznünk sem volt szabad. Csak suttogva beszélhettünk mindarról, amit a független Magyaror-

szágért tettek ’56 forradalmármjai. Ezért nemcsak abban van komoly felelősségünk, hogy hazánk hosszú idő után visszanyert szabadságát mire használjuk, hanem abban is, hogy évről évre felidézzük a történeteket, és átadjuk október 23-a eszmeiségét gyermekeinknek és unokáinknak – mondta ünnepi köszöntőjében Pintér Lajos polgármester. – Szada idősei aktív részesei hagyományaink ápolásának, jelen vannak közösségi életünkben és ünnepeinkben is. Arra kérem őket, legyenek segítségünkre 1956 emlékének méltó őrzésében is, meséljenek minél többet a múltból, idézzék fel nekünk, amit ők éltek át ezekben a napokban, hogy soha ne merülhessen feledésbe, mennyi áldozatot hoztak honfitársaink azért, hogy nemzetünk szuverén lehessen. 1956 hősei, ha rövid időre is, de megmutatták, milyen egy szabad országban élni. Nekünk ez a függetlenség már természetes, életünk, mindennapjaink része. Ez az ajándék azonban kényelmessé is tesz bennünket. Ezért is kell folyamatosan emlékeznünk és emlékeztetnünk a fiataljainkat is arra, hogy óvnunk és becsülnünk kell ezt a szabadságot, hiszen bármikor eljőhet a pillanat, amikor újra meg kell harcolnunk érte.

A beszédek után a Színházikó csoport ünnepi műsorát tekintették meg az ünnepség résztvevői. Majd a Székely Bertalan Művelődési Ház és Könyvtár homlokzatán elhelyezett 1956-os emléktáblánál helyezték el koszorúikat és virágaikat az önkormányzat, az intézmények és a civil csoportok képviselői.

RF



A faluházi emléktáblánál koszorúztak a vezetők

DÍJEMELKEDÉSRE SZÁMÍTHATNAK A KOCSITULAJDONOSOK

A november elején kezdődött év végi kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási (kgfb) kampány mintegy 800 ezer gépjárművet, köztük több mint 400 ezer személygépkocsit érint; az év végi váltási időszakban 70–80 ezer szerződésváltásra számítanak a szakértők. A kgfb-vel foglalkozó 12 biztosító idén november 2-ig hirdette ki év végi tarifáit. A meglévő szerződés felmondására legkésőbb december 1-én éjfélig van lehetőség, az új biztosítás kiválasztásának határideje pedig december 31.

A gépjárművek üzembentartóinak a múlt évhez képest legfeljebb 5 százalékos díjemelkedésre kell felkészülniük. Az újonnan megkötött online szerződések éves átlagos díja személygépkocsik esetében 33–35 ezer forint körül alakul majd, de a piaci verseny utóbbi időben megfigyelhető élesedése miatt akár az átlagdíjak csökkenése is bekövetkezhet. A kampányban várható átlagdíj jelentősen alacsonyabb az évközi váltók éves átlagdíjánál, ami az

előző negyedévben közel 61 ezer forint volt. A különbséget főként az érintett autók speciális összetétele magyarázza, január elsejével ugyanis jellemzően a 2010 előtt vásárolt gépjárművek üzembentartói válhatnak szerződést, ezeknek pedig csaknem a 95 százaléka a legkedvezőbb, a B10-es bónuszfokozatba tartozik. A teljes állományak ugyanakkor csak mintegy harmada fedi le a legkedvezményesebb kört.

MTI



Nagyjából 20 fő segíthet majd a hóeltakarításban

Tartani az elért színvonalat

A szadai közutak kezelőjének minden évben november 10-ig téli útüzemeltetési tervet kell készítenie megfelelő előkészítés, szervezés és megállapodások alapján, mely tartalmazza a közutakkal kapcsolatos téli feladatok elvégzési módját, rendszerét és felelőseit. Az időszak 2024. november 15-től 2025. március 15-ig tart.

Szadán a közutak kezelője az önkormányzat – a feladatot a Szada Nova NKft. látja el –, kivétel ezalól a Dózsa György út, Vasút utca, Vasút köz és a Székely Bertalan útnak a Vasút utcától a közigazgatási határig tartó szakasza, amelyeknek kezelője a Magyar Közút Nonprofit Zrt. A 5/2024. (I. 28.) GKM-rendelet előírásaival egyezően a helyi közutak különböző szolgáltatási osztályai szerint kell elvégezni az üzemeltetést.

Megkülönböztetjük a belterületi gyűjtőutakat, a kiszolgáló- és lakóutakat, valamint a földutakat. A védekezési rendszerbe soroláson felül szükséges figyelembe venni a domborzati viszonyokat, a vonalvezetési, használati adottságokat és a környezetvédelmi szempontokat, hogy a felmerülő időjárási helyzetben milyen intézkedések szükségesek és lehetségesek. A Szada Nova Nonprofit Kft. a hóeltakarítást, a csúszásmentesítést saját dolgozóival, eszközeivel és alvállalkozó bevo-



Szada Nova NKft.

násával végzi az utakon, járdákon és a parkolóknak. A téli üzemeltetés időszakában több olyan teherautónak és traktornak is készenlétben kell lennie, ame-



Az autósok is legyenek majd körültekintők

lyek hótoló ekével és sószóróval vannak felszerelve. A járdák, buszmegállók, közintézmények környezetének tisztítása javarészt lapátolással, kézi szórással történik, valamint társaságunk beszerzett egy hómaró gépet is, ami jelentősen megkönnyíti, illetve gyorsítja a kézi hóeltakarítást. A csúszásmentesítésre ebben a szezonban várhatóan 20 fő munkájára lesz szükség. A csúszásmentesítésben érintett újtink teljes hossza ebben az évben már eléri a 36 kilométert.

Az úgynevezett „fehér út” besorolású földutakon, kőterítésű utakon 8–10 centiméter nagyságú, egyszerre lehullott hó esetén végzünk kotrást. A környezetvédelmi szempontokat és a kötelezettséget figyelembe véve ezen utakon csak extrém jegesedés esetén szólnak. A 2023/24-es téli évszak a mostani hosszú évek átlagában a legcsapadékosabb telünk volt. Hosszú hidegek ugyan nem voltak, de nagy mennyiségű hó és ónos eső is esett. A küzdelem komoly kihívást jelentett a munkatársainknak és az alvállalkozóknak egyaránt. Mivel ilyen extrém időjárás ritkán fordul elő a térségünkben, reméljük, hogy ezen a télen kiszámíthatóbb és lassabb havazások várhatók, kevesebb ónos esővel.

A szadai téli útüzemeltetés minőségében, reagálási sebességében és a megelőzésben a térségben kiemelkedő volt eddig is, és remélhetően tartani tudjuk ezt a színvonalat. A közelgő tél előtt azonban nyomatékosan megkérjük az ingatlan tulajdonosokat, hogy a felelősségi körükbe tartozó járdaszakszok takarítását és csúszásmentesítését végezzék el.

Szada Nova Nonprofit Kft.

Akut panaszokat ellenőrizzenek a felhasználók

Már felnőtt embereknél jelentkező betegségek kapcsán is használható a Semmelweis Orvostudományi Egyetem (SOTE) ingyenes tünetellenőrző alkalmazása, a Semmelweis HELP. Jelenleg 778 tünetet és 740 betegséget tartalmaz a rendszer, utóbbihoz leírások, kezelési útmutatók is készültek.

A Semmelweis HELP applikációt 2023. június 14-én mutatta be az egyetem a nagyközönségnek. Eddig közel 190 ezren használták a tünetellenőrző alkalmazást. A rendszer nem mesterségesintelligencia-alapú, és nem ad diagnózist, de általa hiteles, orvosszakmailag megalapozott és a laikusok számára is érthető információkhoz lehet jutni ahhoz, hogy mi okozhatja az észlelt tüneteket, mivel a felhasználói válaszok (például vérnyomás-, pulzusszám-, hőmérséklet-adatok) alapján megmutatja az egyes betegségekkel kapcsolatos tünetegek mértékét.

Dr. Merkely Béla, a SOTE rektora az applikáció felnőttbetegségek esetén használható modulját bemutató októberi sajtótájékoztatóján elmondta, hogy az egyetem mint Magyarország és a közép-európai régió vezető orvos-egészségügyi felsőoktatási intézménye három fő tevékenysége – az oktatás, kutatás-innováció és gyógyítás – mellett fontos feladatának tekinti a lakossági edukációt is.

A fejlesztés egyetemi forrásból, a Richter Gedeon Nyrt. támogatásával valósult meg, a tartalmakat pedig a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógy-szerészeti Központ validálta.

A technológiai fejlődés egyre szorosabbá fűzi az orvostudomány és a digitalizáció kapcsolatát, és ez a projekt kiváló példája annak, hogyan segíthetik ezek az innovációk a betegek mindennapjait. Az applikáció felnőttekre való kiterjesztése nemcsak a pácienseknek kínál új lehetőségeket, de hozzájárulhat az egészségügyi rendszer terhelésének csökkentéséhez is – emelte ki Orbán Gábor, a Richter Gedeon Nyrt. vezető igazgatója.

Az internet térhódításával számos ellenőrizetlen és hamis információ terjed az online térben, amelyek téves öndiagnózis-hoz és öngyógyításhoz vezethetnek. A Semmelweis HELP applikáció felnőttmodulja egy modern eszköz, amely szigorúan ellenőrzött egészségügyi információk gyűjteményét tartalmazza, és pontosan azt a célt szolgálja, hogy megbízható támogatást kínáljon a felhasználóknak. A hatóságunk által kiállított bizonyítvány is ezt a hitelességet és megbízhatóságot tanúsítja, amely a közös munkánk eredményeként jött létre – ismertette dr. Müller Cecília országos tisztifőorvos.

Szemészet, szülészet-nőgyógyászat és az általános felnőtt háziorvosi területtel bővült a közel egy éve publikált mobil- és webalkalmazás, amely abban nyújt segítséget, hogy a felhasználó betegsége vagy balesete esetén mikor kell elindulni az ügyeletre, a kórházba, a szakorvoshoz, illetve otthon hogyan enyhíthetők az ész-

lelt tünetek. A hazai szinten egyedülálló fejlesztés bővítésén közel egy évig 14 orvos és két kommunikációs szakember dolgozott.

Az applikációt az elmúlt évben kiegészítettük vérnyomás-, vércukor- és a pulzusértékek megadására alkalmas panellel, továbbá szükség esetén a bevitt adatok és válaszok megadása után az algoritmus a háttérben kiszámolja a szülés várható időpontját, a beépített szemészeti panel pedig az akut helyzetek gyors felismerését szolgálja – mondta Kovács Eszter, az alkalmazás ötletgazdája, egyik fejlesztője.

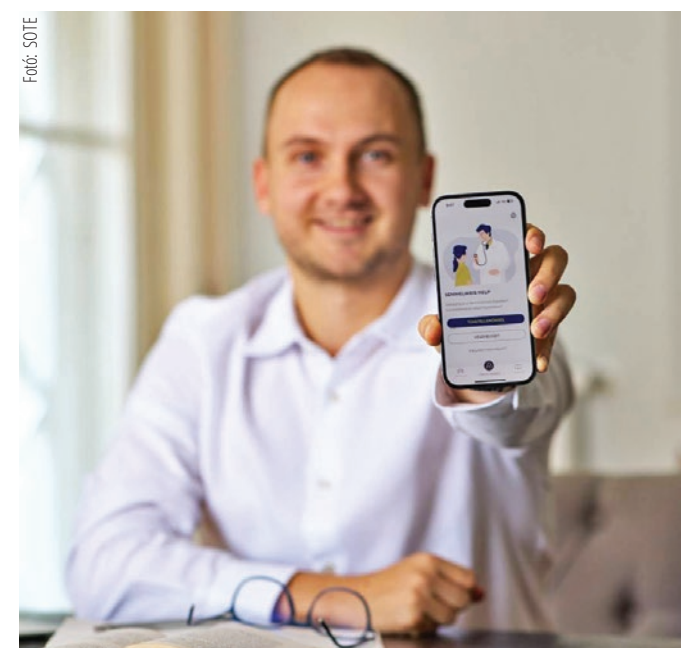
Jelenleg 778 tünetet és 740 betegséget tartalmaz a rendszer, utóbbihoz leírások, kezelési útmutatók is készültek, melyekhez akár tünetellenőrzés nélkül is hozzáférhetnek a felhasználók a Tudástár nevű menüpont alatt. Itt oktatóvideók, animációs kisfilmek és különböző segédletek is elérhetők, például a helyes lázcsillapításról, a sebkötözésről vagy a fájdalomcsillapítás módszereiről. Kovács Eszter szerint az applikáció elsősorban heveny tünetek ellenőrzésére használható, az elsődleges cél az, hogy a betegek a megfelelő ellátási szintre jussanak.

Dr. Krivácsy Péter, a Semmelweis HELP orvosszakmai vezetője arra is választ adott, hogyan kell jól használni az applikációt.

Fontos, hogy akut panaszokat ellenőrizzenek a felhasználók, ne pedig a krónikus betegségeiket. Kövessék az applikáció kéréseit, javaslatait, használják a szabadszavas keresőt, és lehetőleg minél több tünetet adjanak meg, akkor működik majd jól a tünetellenőrzés. Az alkalmazás nem törekszik és nem is törekedhet diagnózis adására, azt mutatja meg, hogy az egészségügy mely szintjéhez kell fordulni az adott problémával – összegezte.

Az applikáció ingyenesen letölthető az AppStore-ból és a Google Play áruházból is, illetve elérhető a <https://help.semmelweis.hu> címen. Azoknak, akiknek a telefonján már ott van az alkalmazás, elég csak frissíteniük azt.

Forrás: SOTE



Érdemes letölteni a mobiltelefonos applikációt

Évtizedes élmények könyvben elmesélve

Izgalmas életút Slihoczki Lászlóé. Legalulról indulva lett a Malév egyik vezetője, majd egy éles váltással – igencsak termékeny – írónak „képezte magát”. A Szadán élő alkotó mesekönyv-trilógiájának megjelenése kapcsán adott interjút lapunknak.



Slihoczki László termékeny író

Hogyan lesz egy repülős szakemberből író?

– Messziről kezdem. A magyar nemzeti légitársaságnál, a megszűnt Malévnél 28 éven át dolgoztam, amire nagyon büszke vagyok. A szakmai ranglétrán a lehető legalacsonyabb beosztásból lépdelttem felfelé. Ez azért volt nagyon hasznos, mert a különböző területeken elsajátított tapasztalatokat maximálisan fel tudtam használni azután, hogy 1998-ban



operatív igazgatóvá neveztek ki. Ez volt a legfontosabb beosztás a Malév napi működésében. A hirtelen felmerülő problémákat egy légitársaságnál meg kellett tudni oldani. Ez akkor a legegyszerűbb, ha a döntést egy ember hozza meg, és utána azt azonnal mindenki végre is hajtja. Nincs kifogás, magyarázkodás, csak döntés van! A következményekért a felelősséget pedig nekem kellett viselnem. Ahogy mondani szoktam: „A kis piros pöttyöst már nem tudtam tovább dobni.” Voltak rossz döntéseim, de azokba is bele kellett állnom. De rengeteg olyan is, ami után másnap az utasoktól hálálkodó, megható üzenetek vártak. Azért gondoljon bele: egy járat késleltetéséről, esetleg törléséről való határozat mennyi ember életére volt/lehetett komoly hatással? Mindig azt a hihetetlen példát hoztam fel, mi van, ha nem törlek egy Budapestről induló járatot, és annak az egyik utasa esetleg átszáll Amszterdamban, ahol éppen csak eléri a járatát, majd New Yorkba érkezve egy taxi elé lép és meghal. Ha viszont törölöm a járatát?

– **Hadd vessem közbe: ez a kalandokban, történetekben, élményekben gazdag múlt adta az írói „alapanyagot”?**

– Pontosan! Miután a megszűnés miatt elveszítettem az állásomat a Malévnél, az élményeket felhasználva írtam egy kalandregény-trilógiát. Szerencsére kedvező volt a fogadtatása. A sorozat népszerűségére jellemző, hogy elfogytak a példányaim. Talán a szadai könyvtárban még van belőlük egy-egy darab.

– **Egy írónak nem is lehet nagyobb dicsősége ennél. Volt újabb témát?**

– Igen, bár erről lemondtam volna. A koronavírus-járvány idején volt olyan megdöbbentő időszak, amikor az országban na-



ponta százak haltak meg, én pedig szörnyülködve olvastam, hogy aznap melyik volt kollégám ment el. Akkor döntöttem el, hogy hirdetek egy pályázatot a legendás maléves sztorik, történetek megőrzésére. Szerencsére sokan jelentkeztek, és ebből született is egy könyv. Az olvasók reakciója leginkább a „nevetek, sírok” típusú volt. Legnagyobb bánatomra az egyik szerzőm nem érte meg a kiadást. Ő New Yorkban élt, hordta az ételt a ház többi lakójának, és valakitől elkapta a koronavírus-fertőzést. Megkönnyeztem a halálhírét.

– **Azt a könyvet olvastam, tényleg élvezetes, egy érzelmi hullámvasút. Mi volt a következő?**

SLIHOCZKI LÁSZLÓ MŰVEI

1. **Ferihegy 1.** (2012)
2. **Ferihegy 2A** (2012)
3. **Ferihegy 2B.** (2013)
4. **Volt egyszer egy Kékorru (antológia)** (2021)
5. **Csípőrisza** (2022)
6. **Csillagok alatt, felhők felett** (2024)
7. **Kitérők, Stand up** (2024)
8. **A Kis Kékorru kalandjai** (2024)
9. **A Kis Kékorru újabb kalandjai** (2024)
10. **A Kis Kékorru karácsonya** (2024)



– Azt a sors intézte. A koronavírus-időszak alatt lettem nyugdíjas, gondoltam, akkor hátradőlök és pihenek. A sors viszont – ahogy mostanában gyakran idézik – csak annyit mondott: „Na, fogd meg a sörömet!” Pár pillanattal az első nyugdíj kézhezvétele után rögtön belenyilallt a csípőmbé egy fura fájdalom. Legyintettem, hogy persze, öreg vagyok én már pár régi rutinhoz az este leszálltakor, de csak nem múlt el az érzés. Majd amikor már nagyon komoly nehézséget okozott a legkisebb mozdulat is, elmentem egy vizsgálatra. Ott ért a villámcsapás. Annyira elkoptak a csípőcsontjaim, hogy csak a műtét segíthetett. Ettől viszont akkora pánikrohamot kaptam, hogy elhatároztam, a figyelmem elterelése miatt elkezdtem könyvet írni az élményeimről. Menet közben aztán arra gondoltam, hogy egy sima élménybeszámolóból nem lesz jó könyv. Ezért megkerestem neves ortopéd sebészeket, gyógytornászokat és sorstársakat, aki meséltek a műtėti élményeikről. Mindezt megfűszereztem az addigra vélemem vált stand-up stílussal. Én döbbentem meg leginkább a reakciókon: hálalkodó, köszönő üzenetek százait kaptam műtét előtt álló sorstársaimtól. Mára kötelező olvasmány, „receptre felírt gyógyszer” lettem, ami hatalmas megtiszteltetés.

– **Akkor „sántikáljunk át” a mese-könyveikig!**

– Kacsaringós út vezetett odáig. Volt még két projektem: az egyik egy riport-könyv a Malév idejéből származó izgalmas történetekből, a másik egy stand-up-kötet. Közben a szűkebb családban megszületett öt csodás utód. Amikor az unokám is meglátta a napvilágot, akkor jutott eszembe, hogy: oké nagypapi, de ha együtt maradok este, miről is tudsz mesélni neki? Ekkor ugrott be a Kis Kékorru figurája.

– **Ő kicsoda?**

– Egy megszemélyesített új, kis Boeing repülőgép, aki megérkezik Ferihegre,

hogy innen induljon az izgalmas kalandok felé. A családja – amelynek a tagjai szintén különleges repülők – is itt van vele.

– **Mint a Thomas, a gőzmozdony meséiben?**

– Pontosan. Csak a meséimben repülők a főszereplők. Itt ráadásul több élő szereplő van, nem csak egy „Kövér ellenőr”. A személyzet három tagja mellett egy lelkiismeretes szerelő, egy megbízható légi irányító és még pár mellékszereplő.

– **Mennyiben mások ezek a mesék?**

– A kedves kis mozdony történeteit be kellett szorítani Sodor szigetére, és emiatt van benne sok logikátlan fordulat is. Az én fantáziám számára viszont kinyílt a világ. Pont azért, mert a repülős családom mindenhová eljuthatott, és persze mindenhol bajba is került. Ausztrália, Amazonas, Grönland, Párizs, London, Róma, Gibaltár, Kairó vagy a Kék Kobalt és a Kis-Lagonda-sziget. De vannak izgalmak a számtalan sétarepülésen a magyarországi helyszínek felett, ahol lurkók az utasok. Például nem tervezett leszállás Sármeléken, éjszakázás egy kísértetkastélyban, vagy gépeltérítés a Mikulás rénszarvasait figyelő járaton.

– **Izgalmasan hangzik.**

– Ezt írták azok a szülők is – főleg szadai béta olvasók –, akik már előzetesen megkapták a könyv kéziratát, és akiknek a kritikáit beépíttem a végleges történetekbe. Az elsődleges célom az volt: este semmi tévé, semmi kütyü, hanem összebújás a gyermekkel és olvasás! Estéről estére elmerülök egy kis Boeing izgalmas kalandjaiban. Együtt lenni vele, olvasni és segíteni, ha valamit nem ért. Mert direkt olyanok a mesék, hogy néha elkel a szülő segítsége. A kedvesem mint első olvasó nevezte úgy ezt az új műfajt, hogy „felöltött mese gyereknek”. De kaptam visszajelzést a szöveg szerkesztőjétől is: hirtelen már nem a javításon dolgozott, hanem élvezettel követte a történetet, mert kíváncsi volt a végére. Ezen jót mosolyogtam.

– **Mikorra várható a megjelenés?**

– Az első, a Kis Kékorru kalandjai című kötet már a könyvesboltokban van, a második, a Kis Kékorru újabb kalandjai heteken belül elérhető lesz. A Kis Kékorru karácsonya című pedig várhatóan december elején kerül a közönség elé. De tervezek egy szadai könyvbemutatót is a Faluházban, ahol beszélek a repülés csodás világáról, mesékről, könyvekről.

Sólyom Csilla

EGYRE ERŐSEBB A KÖTELEK

Slihoczki László egy véletlen folytán került Szadára.

– Egyik ismerősünk javasolta 1993-ban, hogy vegyünk itt teleket. Megvettük, de akkor nem igazán szerettünk volna építkezni; az első házasságom is nagyrészt emiatt ment tönkre. Ezért pár év múlva az eladás mellett döntöttünk. A vevő persze beleszeretett a panorámába. De elkövetett egy hibát: elővett egy a földmérők által használt mérőszalagot, hogy lemérje, valóban 56 méter 42 centiméter hosszúságú-e a telek a bal oldalon. Amikor a kedvesem ezt meglátta, annyira felháborodott, hogy az üzlet rögtön meghiúsult. Átöleltem, akkor és ott eldöntöttük, hogy mégis inkább építkezünk. Végül 2000 novemberében költöztünk be. Be kell vallanom, akkoriban nagyon idegenül éreztem itt magam. A kedvesem és én is nagyvárosban nőttünk fel, a helyi életforma eléggé távol állt tőlünk. Nem szeretem a betelepülőket minősítését előhozni, de valahogy a kapcsolatok hiányzott. Az élet persze tett róla, hogy egyre több helyi ismerősöm legyen, és beleszeressek Szadába. A gyermekeink már itt születtek. Egy olyan csodás levegőjű helyen, ahol a ház mellett még most is hatalmas erdő van. Nem is voltak soha betegek. Elevenek viszont igen. *Weltz Magdi néni* mesélhetne erről, mert voltak élményei a kicsikkel. De az kimondottan jólesett, hogy az adó egy százalékának a felajánlása miatt komoly elismerést kaptunk. Utána, tanulva a tapasztalatokból, a két örökmozgónak olyan iskolát kerestünk, ahol a bennük lévő Dura-cell elem legalább félig lemerül, mire elindulnak haza. Így esett a választás a gödöllői sporttagozatos iskolára. Mára már mindkettő felnőtt, de a kapocs Szadával csak erősebbé vált az idők folyamán. Kezdetől lelkes résztvevői, támogatói vagyunk például a Szada Fényei Fesztivál segítő csapatának, de más közösségi rendezvényeknek is. Mert Szada az, ahol élni jó! Nagyon jó!

Jól megismerni a múltat

A Magyar Nemzeti Levéltár (MNL) munkatársai klubfoglalkozások keretében kutatni tanítanak, módszertani alapokat nyújtanak, amelyek segítségével önállóan kutathatnak a múltban az érdeklődők.

Mire jó a levéltár? Hogyan igazodhatok el az azokban őrzött sok és sokféle irat között? Mihez férhetek hozzá interneten? Milyen forrásokat és adatbázisokat érdemes használni családtörténet-kutatáshoz? Mit tudhatunk meg településünkéről az adatbázisokból? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre adnak választ a Magyar Nemzeti Levéltár munkatársai által vezetett klubfoglalkozások, amelyek a kutatás kezdeti lépéseit, módszertani alapjait, valamint a család- és a helytörténet online forrásait ismertetik meg a résztvevőkkel.

A résztvevők olyan módszertani ismereteket sajátíthatnak el, amelyek segítségével később önállóan végezhetnek akár családtörténet-kutatást, akár a lokális történelem különböző szempontú művelésére is képesek lesznek (pl. iskola-, egyház-, településtörténet, helyi gazdasági és társadalmi kutatások, nemzetiiségkutatás stb.).

A foglalkozások főbb ismeretanyaga: a magyarországi közgyűjtemények és azon belül kiemelten az MNL által őrzött források ismertetése (mit hol érdemes keresni, milyen szerkezetben); az

alapvető források adattartalma; a digitalizált források fellelhetősége és az adatbázisok használata; főbb kutatási témák és speciális forrásaik; az általános és a speciális, illetve a helyi adatbázisok; kutatómódszertani alapok; a feltárt adatok feldolgozásának lehetőségei és hasznosításának, publikálásának módja (informatikai lehetőségek; cikkek, kiadványok, online tartalomszolgáltatás); a forrásokban rejlő történeti érték és érdekesség (szórakoztatva tanulás) lehetőségének megmutatása.

A levéltár a legtöbb forrást, adatot őrző közgyűjtemény, olyan információmenyiség birtokában van tehát, amelynek segítségével a múlt különböző szempontú és célú megismerése minden állampolgár számára akár részletekbe menően is lehetséges. E lehetőség akkor vehető igénybe hatékonyan, ha a kutató eligazodik az őrző intézményben, ha tudja, hogy mit hol és hogyan érdemes keresnie. A 20 millió digitalizált állomány megismertetésével és a kutatási lehetőségek online kiterjesztésével a településen élők számára is elérhetővé válik a forrásanyagokhoz való hozzáférés, valamint azok használata és értelmezése.

Magyar Nemzeti Levéltár

CSALÁDI MESEDÉLUTÁN A KÖNYVTÁRBAN

DIAFILM VETÍTÉS

A BAGOLYVÁR KÖNYVTÁRBAN
(2111 SZADA, DÓZSA GYÖRGY ÚT 63)

Időpontok:

2024. 11. 26. kedd, 17:00-tól

2024. 12. 06. péntek, 17:30-tól

VÁRUNK MINDENKIT SZERETETTEL!

A változás jogát fenntartjuk! A rendezvényt az országos kormányrendeletben meghatározott, éppen aktuális látogathatósági szabályok betartásával rendezzük meg. A rendezvényről kép-, hang- és videofelvétel készül a Polgári törvénykönyvben meghatározott nyilvános közéleti szereplésre és tájékoztatásra vonatkozó rendelkezések szerint.

Kutasd a múltad! Klubfoglalkozás felnőtteknek!

Mire jó a levéltár?
Hogy igazodhatok el a levéltárakban őrzött sok irat között?
Mihez férhetek hozzá interneten?
Milyen forrásokat és adatbázisokat érdemes használni családtörténet-kutatáshoz?
Mit tudhatunk meg településünkéről az adatbázisokból?

Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre adnak választ a Magyar Nemzeti Levéltár munkatársai által tartott klubfoglalkozások. A három alkalomból álló foglalkozássorozat a felnőtt korosztályt szólítja meg.

Időpontok:

2024. november 6., szerda, 18 óra

2024. november 20., szerda, 18 óra

2024. december 4., szerda, 18 óra

Helyszín: Székely Bertalan Művelődési Ház és Könyvtár
(2111 Szada, Dózsa György út 63.)

ELŐZETES REGISZTRÁCIÓ SZÜKSÉGES!
info@szadafaluhaz.hu, +36 30 116 0464

A klubfoglalkozások során a résztvevők olyan módszertani ismereteket sajátíthatnak el, amelyek segítségével később önállóan végezhetnek akár családtörténet-kutatást, akár a lokális történelem különböző szempontú művelésére is képesek lesznek. (Pl. iskolatörténet, egyháztörténet, településtörténet, helyi gazdasági és társadalmi kutatások, nemzetiiségkutatás stb.)

A PROGRAM INGYENES!

A változás jogát fenntartjuk! A rendezvényt az országos kormányrendeletben meghatározott, éppen aktuális látogathatósági szabályok betartásával rendezzük meg. A rendezvényről kép-, hang- és videofelvétel készül a Polgári törvénykönyvben meghatározott nyilvános közéleti szereplésre és tájékoztatásra vonatkozó rendelkezések szerint.

Van hova fordulni!

Merj segítséget kérni! címmel edukációs kampányt indított a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) által működtetett Internet Hotline (IH) jogsegélyszolgálat. A cél, hogy mind a szülők, mind a gyermekek mihamarabb ismerjék fel az online visszaéléseket, és merjenek segítséget kérni.

A gyermekek egyre fiatalabb korban jutnak okostelefonhoz és csatlakoznak közösségi oldalakhoz, ami – egyebek mellett – növeli a találkozás esélyét az online veszélyekkel.

Nincsenek egyedül

Erre az aggasztó tendenciára mutatott rá az NMHH digitális szülőség (Digital Parenting) kutatása. Különösen riasztó, hogy három év alatt a duplájára, 9-ről 18 százalékra nőtt azoknak a 11–16 éves gyermekeknek az aránya, akik már megpróbált kapcsolatba lépni online egy idegen ember. Emellett az is kiderült, hogy a megkérdezett gyermekek közül minden tizedik visszajelöli az öt bejelölő idegent.

Szülőként azonban sokan nincsenek tisztában ezekkel az információkkal, hiszen nem találkoztak még az online behálózás vagy a kortárs online bántalmazás problémájával. Így, ha gyermekük egy, a fentiekhez hasonló szituáció következtében visszaélés áldozatává válik, tanácstalanak, dühösnek és kétségbeesettnek érezhetik magukat, nem tudják, hová, kihez fordulhatnak.

A kampányban arra biztatják azokat a szülőket, akik azzal szembesülnek, hogy gyermeküket online sérelem érte, merjenek segítséget kérni, hiszen szülőként sincsenek magukra hagyva, nem kell egyedül megoldaniuk egy számukra ismeretlen helyzetet.

Idegen „ismerős”?

Míg a hétköznapiak során jelentkező veszélyek kivédését már egészen kisgyermekkoról kezdve tanítják a szülők, legalább ennyire fontos a digitális térben való biztonságos jelenlét korai elsajátítása.

Az INHOPE nemzetközi szövetség 2023-ban több mint félmillió, gyermekkel szembeni szexuális bántalmazást ábrázoló felvételt eltávolítását kezdeményezte világszerte, a felvételek 80 százalékán ráadásul 13 évnél fiatalabb gyermekek szerepeltek. A helyzet sajnos itthon sem jobb: az IH jelentése szerint Magyarországon a 2023-ban érkezett bejelentések 42 százaléka érkezett gyermekek online szexuális bántalmazásával, azt ábrázoló felvételekkel összefüggésben.

E körben a vizsgált bejelentések csaknem 17 százalékánál, azaz majdnem min-

den hatodik gyermekpornográfia kategóriába sorolt bejelentésnél feltételezték azt az elemzők, hogy a felvételt online behálózás (grooming) során csalták ki a gyermektől. Ez az a folyamat, amikor egy felnőtt megpróbál egy gyermek bizalmába férkőzni az online térben szexuális célból. Szintén jelentős probléma a kortársak online bántalmazása (cyberbullying) is, amikor a kortársak közötti zaklatás nemcsak az iskolában, hanem az otthoni környezetben is folyamatos stresszhelyzeteket teremt.

A felnőttek körében az intim képpel történő visszaélések jelentenek kihívást: az Internet Hotline szerint a hozzájárulás nélkül közzétett tartalom kategóriában tavaly a bejelentések harmada szólt olyan intim, szexuális képekről és videókról, amelyeket a bejelentő, a felvételen szereplő személy engedélye nélkül tettek közzé a világhálón. A gyermekek gyakran egyedül próbálják megoldani ezeket a helyzeteket, azt feltételezve, hogy a felnőttek úgysem tudnak segíteni, és csak eltiltanák őket az eszközhasználatról.

Van segítség

Súlyos problémaként jelenik meg mind a gyermekek, mind a felnőttek körében az áldozathibáztatás is, ami tovább növeli az áldozat szégyenérzetét és csökkenti a segítségkérési hajlandóságát. Pedig lenne hova fordulni: az IH fennállása óta már több mint 18 000 bejelentést kezelt online visszaélésekkel kapcsolatban. A bejelentéseket – amelyeket akár anonim módon is meg lehet tenni – szakképzett elemzők kezelik. Ha visszaélés gyanúja merül fel, a szakértők a szolgáltatókhoz fordulnak a sérelmezett tartalmak vizsgálata céljából, illetve bűncselekmény gyanúja esetén felveszik a rendőrséggel a kapcsolatot. Az IH szoros együttműködésben áll a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Irodával, valamint a legnagyobb közösségimédia-platformokkal is, így például a Metával, a Google, a YouTube, a TikTok és a Discord munkatársaival.

A bejelentések kezelése mellett kiemelten fontos a tájékoztató tevékenység is: az októberben indult edukációs kampány elsősorban a szülőket célozza, hiszen fontos, hogy felismerjék, ha gyermekük online visszaélés áldozatává vált, és tudják, van hova fordulni, és merjenek is segítséget kérni. Az IH a kampány részeként különböző digitális felületeken és influenszerek segítségével szólítja meg a szülőket, miközben a sajtóban és a rádiókban is aktívan terjeszti az üzenetet: #merjsegitsegetkérni!

NMHH



Az online zaklatás pszichés betegséget is okozhat

Műtermi órákon a szadai diákok

Az előző tanévekhez hasonlóan az osztályok idén is részt vehettek a Fuchs Lehel szadai festőművész Székely-kerti kiállítása kapcsán megtartott műtermi órákon, melyeket Monok Zsófia szervezett.



teni mindig különleges varázslat... **Verók Ildikó pedagógus**

A rendhagyó órák keretében az alkotó mesélt a festményeiről – amelyek egy része Szadán készült –, betekintést nyújtott a gyer-

rekeknek az alkotás folyamatába. Megnézhették, hogyan készül az akvarell, kipróbálhatták, milyen a művész jelenlétében alkotni. Néhány osztály az

őszi napsütésben kint festhette a szabadban, mások pedig Székely Bertalan lakóházában. A különleges élmény hatására rengeteg tájkép született. Fes-



Gyermekek az idősekért

1990 óta október 1-je az idősek világnapja, amikor is kiemelten figyelünk a környezetünkben élő koros emberekre. Minden évben a szadai iskola 3. évfolyama látogatja meg az időseket, egy kis műsorral lepik meg őket, vagy közös „kicsik és nagyik” programon vesznek részt. Október 9-én az idősek otthonába látogattunk el, majd 17-én a családsegítő szervezett a nagyközségi szépkorú lakóinak összejöv-

vetelt a Faluházban, ahol a 3. b osztály adott műsort. Sok énekkel és verssel kedveskedtünk a vendégeknek, felidézve az anyák és apák napját nagymamáknak, nagypapáknak szóló, szívet melegengető szavakkal. Műsorunkat sok-sok finom édességgel, innivalóval hálálták meg. Nagyon örültünk, hogy vidámmá, szépé varázsoltuk a szadai idősek emberek hétköznapijait.

Jancsóné Szilágyi Szidónia pedagógus

Sütikből palotásruhák



Októberben az iskola szülői közössége ismét megrendezte jótekonysági süteményvásárát az intézmény támogatására. A finom sütitket kedves anyukák és gyermekek kínálták, többen palotásruhában jelentek meg; a bevételt – amely az idén is meghaladta a félmillió forintot – a látványos jelmezek bővítésére fordítjuk. Ezúton is köszönöm

mindazoknak, akik részt vettek a szervezésben és a lebonyolításban. Én vállaltam a sütemények fogyasztását kellően nagy mennyiségben... Az idei tanévben jótekonysági bál szervezését is célul tűzte ki a szülői munkaközösség, remélem, hasonlóan nagy érdeklődés övezi majd ezt a rendezvényt is, a jó hangulat garantált!

Szathmáryné Szabó Zsuzsa igazgató

A GYÓGYNÖVÉNYEK BIRODALMÁBAN

Szeptemberben részt vehettünk az Öreghegyi Csemete Tanoda programjain, az 5–6. osztályosok betekintést kaptak a természetes krémek és kozmetikumok világába. A fókuszban az egészség megőrzése állt: a gyermekek megtudhatták, mely növényeknek milyen gyógyhatásuk van, mit mire lehet felhasználni.

A program részét képezte a kecske- és az olajkészítés, valamint a gyógynövényfürdők kellékeinek előállítás, ezzel együtt a növények morfológiai ismerete. A gyerekekkel közösen alkottunk körömvirágkrémet, a vendéglátóinktól pedig zsályás krémet kaptunk ajándékba.

A 7–8. évfolyam témáját az adta, hogy milyen szerepe lehet az energianövényeinknek. Jó volt látni és hallani, hogy a gyerekek aktívan részt vettek a beszélgetésben, és hogy milyen komoly ismereteik vannak a fenntarthatósággal kapcsolatban. A beszélgetés végén közösen elfogyasztottuk a vendéglátóink által készített uzsonnát, és ismeretekkel, élményekkel gazdagodva köszöntünk el a legközelebbi találkozásig.

Mikolajcsik Mónika pedagógus

Logopédiai felmérés volt az óvodában

Az október is rendkívül változatosan, színes és sok programmal, élménnyel telt el a Székely Bertalan Óvoda Bölcsődében. Nem csak a gyermekeknek szóltak a programok, a pedagógusokra is komoly feladatok hárultak.



Játékos feladatok szinte mindennap vannak

Októberben megtörténtek a logopédiai felmérések is a nagycsoportokban. Az eredményeket az óvoda-pedagógusokkal megosztotta a vizsgálatot végző Takács Gabriella logopédus és Petrikné Hidegkuti Anita fejlesztőpedagógus. Ezt követően szülői értekezletet tartottak az érintett szülőknek.

Ezek a vizsgálatok már elsősorban az óvodások beiskolázása miatt történnek. Itt kezdődik a szülőkkel, szakemberekkel közös döntés, hogy maradjon-e még a gyerekek óvodában, vagy menjen jövő ősszel iskolába. Sajnos mind több a beszéd-, beszédértéssel kapcsolatos probléma. A személyes beszélgetés nagyon háttérbe szorult, az otthoni, szülői által elmondott esti mese pedig egyre ritkább.

próbatűzriadók lebonyolítása is megtörtént. Az óvodások nagy izgalommal, de rendkívül ügyesen, fegyelmezetten, a csoport felnőttjeivel oldották meg ezt a feladatot is.



Nagy élmény volt a vadasparki Dinópark és az állatsimogatás

Természeti ünnepeink egyik kedvence az óvodásaink körében az október 4-i állatok világnapja. Minden évben egy életkorukhoz igazodó, vonzó programot szervezünk a csoportoknak. Idén hat csoport a Budakeszi Vadasparkba, egy pedig a domonyvölgyi Lázár Lovasparkba látogatott el. Különbusszal utaztunk, és a csipős reggel után csodás, napsütéses, élményekkel teli délelőttöt töltöttünk el a vadasparkban. Természetesen az itt létesített Dinóparkot sem hagytuk ki, ami szintén ámulattal töltötte el a gyerekeket. Egy kis kötetlen mozgás, játszótérzés is belefért hazaindulás előtt a programunkba.

A kellemes októberi időjárás kedvezett a kirándulásokhoz. A fenntartható életre, a természet tisztelésére nevelés pedagógiai programunk része, így az Öreghegyi Csemete Tanodába is több csoport látogatott el. Kocsis Ibolya és Prókai Orsolya tudása, szeretetteljes előadása, az ismeretek bővítése gyerekek és felnőttek számára egyaránt mindig nagy élmény.

A természettudomány iránti érdeklődés felkeltésének játékos formája az Ovilabor. Az első foglalkozás már meg is történt. A sok csillogó szemű óvodás és az óvó néni is aktívan részt vettek a játékos feladatokban.

Hagyományosan a téli karácsonyi fényképezés is lezajlott az óvodánkban. Az idősek világnapja alkalmából pedig a Katica csoport látogatott el a szadai idősek otthonába. Ajándékkal is meglepték az ott lakókat, melyet őszi termésekből gyerekek és felnőttek közösen készítettek el. Az otthon lakói örömmel fogadták a gyerekeket, és megvendégelték őket finomságokkal. A kapcsolat már régóta gyümölcsöző a két intézmény között, hiszen mind az idősek, mind a gyermekek szívesen töltik együtt a rendelkezésre álló időt.

A Mókus csoport óvónénije

Húnek maradni a termőföldhöz

Már nem annyira a hagyomány őrzése miatt, hanem a biztonságos élelmiszer-előállítás és a természetes környezet megtartása miatt fontos értékelni, számba venni és ösztönözni Szada élelmiszer-termelő kertészeti kultúráját. Sorozatunkban ezúttal a Tóth család gazdaságát mutatjuk be.

Berkes Zsuzsa és Tóth Tibor Szada közepi patakperti portája előtt a két „házörző” nyírfá már a szelőlöbbetésére hullatja aranyszínű leveleit, ám a ház előtt még mindig nyílnak a virágok. Az évszakok múlását nemcsak a fák és a virágoskert mutatja, hanem az éppen megérett gyümölcsök is – a megvásárolható terményekről a kapura helyezett felhívás informál.

Mivel egyre több család tartja fontosnak, hogy közvetlenül a termelőtől szerezzék be zöldség- és gyümölcszükségletét, Zsuzsa és Tibor szinte nem is járnak piacra az utóbbi időben. Az online módon vagy a személyesen megrendelt portékát hajnalban leszedik, aztán a délután folyamán ezeket már el is viszik a megrendelők. Ahogy a vevők, úgy ők is élvezik az egészséges, biztonságos és friss élelmiszer áldásait.

Vajon ez a szűkebb-tágabb közösség számára értékelendő szolgáltatás milyen jövedelmet jelentett régen és manapság? Mint más falubeli családoknál, náluk is az állandó alakulásban lévő családi és társadalmi helyzetnek megfelelően lehetett „húnek” maradni a föld-

höz közeli életmódhoz való elkötelezettséghez. Tibor nagyszülei még önellátók voltak: gyümölcsöket, zöldséget termesztettek, művelték a szántóterületet, állatokat tartottak; ahogyan mások is. Zsuzsa és Tibor kb. 40 évvel ezelőtt kapott egy területet a szülőktől saját használatra. Sokat jelentett a szülők és a nagyszülők példája abban, hogy jól meg tudják szervezni, mit és hogyan termeljenek. Szerepelt zöldség, eper, málna is a palettán. Mindez azért is volt különösen fontos, mert két gyermekük nem tudott húst enni, vegetáriánus

konyhát kellett vezetni, és így igazán minőségi ennivalóra volt szükség. Ahogy a három gyermekük cseperedett, az önfenntartás is egyre komplexebb feladattá vált. Zsuzsa és Tibor a gazdaság más területein is megtalálta a közösség szükségleteinek kielégítésére szolgáló – számukra ugyancsak jövedelmező – feladatokat.

Gyermekeik már felnőttek, ismerik a kertészkedés csínját-bínját, de ők már más módon élnek a közösségben, a közösség által és a közösséget. *Tóth Évi* szadai helyismereti sétéi, *Tóth Dani* gyümölcsöse, ugrálóvái gyerekeknek és építőipari vállalkozása már ismert. *Tóth Anna* a gyógyítást választotta. A jelenkori társadalomban szokásos életformák már nem a termőföld és az élelmiszer-termelés körül forognak, de – már csak az unokák miatt is – még mindig fontos a nagy család asztalán az otthoni, a hazai alapanyagból készült étel. Tibor és Zsuzsa segítségével ilyenformán is beépül a fiatalok otthonteremtési folyamatába.

Közben új kihívások jelentkeztek a mezőgazdaságban is. A lelkesedés az, ami az állandó tanulási folyamatban sikeressé teszi Zsuzsa és Tibor törekvését. Ahogy fogalmaztak, figyelni kell a fenntarthatóságra, az ökológiai egyensúlyra, a fajtaki-választásra és a piaci igényekre. Hiszen mostanában a klímaváltozás, a kevés csapadék, a forró nyár, az újabb és újabb kártevők a körülményekhez jobban alkalmazkodó fajták választását, a vegyes növénykultúra telepítését, ennek optimalizálását igényli. Ez azt is jelenti, hogy az utóbbi időben már bizonytalan jövedelemforrássá vált a házi gazdálkodás. Ám kiegészítő bevételt jelentő, saját örömmre, a fiatalabb generáció számára való tudásátadására alkalmas értékteremtő, érték- és egészségmegőrző szerepe van!

Gombos Ilona, Szadai Biokör



A házaspár évtizedek óta gazdálkodik Szadán

A FENNTARTHATÓ LEGELTETÉS ÉRDEKÉBEN

A digitális eszközök már a legelőre alapozott húsmarhatartásban is komoly támogatást nyújtanak az állatok egészségi állapotának és jólétének vizsgálatában. Ezek az új, főként adatgyűjtésen alapuló módszerek a gyepgazdálkodást is segíthetik, támogatva az állattartó-

kat, hogy a védett területeket is (pl. Natura2000) – a jogszabályi előírásokkal összhangban – fenntarthatóan, ugyanakkor gazdaságosan hasznosítsák. Megfelelően tervezett szakaszos legeltetéssel és a szakaszváltások optimális idejének a meghatározásával akár 40 nappal

is meghosszabbítható évente a legeltetési idő, ami jelentős megtakarítást jelenthet a takarmányozási költségekben. A kutatási eredményeket az Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet (ÖMKI) közölte a hazai legelőkön végzett többéves szenzoros és botanikai vizsgálatok alapján. Idén ősztől a kutatók talajvizsgálatokkal egészítik ki a módszertant.

ÖMKI

Egy cseppnyi Skócia

Skócia Szadán? Bizony, ízelítőt kaphatott Nagy-Britannia egyik tagországából, annak kultúrájából az, aki ellátogatott a Székelykertbe október 19-én.

Magam is kíváncsi voltam, hogyan került a skót életérzés Közép-Európa közepére, miután elolvastam az I. Szadai Klántalálkozóra szóló felhívást. A kora délutáni kezdés – még az alkalmi „magyarskót” klánok bemutatkozása és a küzdelmek rajtja előtt –, az utolsó pakolás közben sikerült elcsípnem a főszervezőket, akik meséltek az ötletről.

Egyikük, *Béres Gabriella* azt mondta, hogy olvasva a szadai önkormányzat év eleji civil pályázati kiírását, mertek nagyot álmodni. Hozzátette, az angolszász kultúra iránti lelkesedésüket a helyi piacon működő ír pubbal, a pár éve megalakított Első Szadai Ír Kocsmazenekarral (ESZIK) már demonstrálták, és mivel az írhez igazán közel áll a skót kultúra, a gasztronómia is, a Skóciában hagyományos Highland Games (Földi Játékok) mintájára egy cseppnyi Skóciát akartak csempészni Szadára a klántalálkozával.

A másik főszervező, *Méhes Adrián* – az említett pub vezetője – megjegyezte, szeretnek programokat szervezni azzal a céllal, hogy azokba minél több szadait bevonjanak, ezekkel is építve az itt élők szélesebb közösségét.

– A szintén a közösségépítésre hivatott klántalálkozával olyan komplex rendezvényt álmodtunk meg, amelyben van testet és van elmét megmozgató elem, továbbá ügyességi rész is, és mindenki megtalálja benne az örömet – mondta.

Beszélgetésünk ideje alatt befutottak a küzdelmekre bevezetett klánok (érdemes őket név szerint is megemlíteni: Árki, Vass–Bodnár, Riding–Scotsman, Deák klán), és talán nem túlzás azt állítani, hogy elsősorban a családtagok és az ő barátaik alkották az érdeklődő közönség zömét. De mindenki adott a megjelenésre: a csapat-

tagok valamelyike vagy skótszoknyát (kiltet) vagy skót kockás ruhadarabot, kiegészítőt viselt. Ezekért eleve pluszpont járt a versenyben, ahogy további pontokat jelentettek a saját zászlók, címerek, csatakiáltások, amelyekkel szintén készült mindenki. Az én szubjektív tetszésemet a Riding–Scotsman klán „McToljuk!” csatakiáltása nyerte el.

Kötélhúzás, célba dobás, szkander, rönkhajtás, szarvaskészítés gallyakból, skót témájú kvíz, skót ételek készítése voltak a versenyszámok. A célba dobás például kifogott valamennyi csapaton. Az eredeti elképzelés az volt, hogy a két, egymástól kb. egyméternyi távolságra földbe szúrt Y alakú faágra keresztben elhelyezett rúdra kell rádobni a patkókat – ám ez olyannyira nehéznek bizonyult, hogy egyetlen patkó sem akadt fenn a rúdon. Így jött a B opció, egy hagyományos magyar népi célba dobás játékot hoztak helyette. Borshordóba szúrt faágra kellett a koszorúkarikákat eljuttatni – ez már többeknek is összejött.

– Nincs döntetlen, „csak egy maradhat”! – hívta fel a szkanderezők figyelmét az ismert 1986-os film, a skóciai Felföldön ját-

A ZSÚRI

David McFagen – tolmács, fordító, akinek skót felmenői vannak; az English Club Szada moderátora
Nagy Kata – angoltanár, Skócia szerelmese

Douglas Arnott – Skóciában született tolmács, fordító; a Robert Burns International Foundation elnöke; British Empire Medal díjas



A rönkdobás magyaros versenyszám volt

VÉGEREDMÉNY

1. **Riding–Scotsman klán** 19 pont
2. **Árki klán** 18 pont
3. **Deák klán** 16 pont
4. **Vass–Bodnár klán** 16 pont
5. **Kelpies klán** 9 pont (csak az utolsó két versenyszámhoz csatlakoztak)

szódó Hegylakó legendás szlogenjét idézve a szpíkerként is közreműködő Méhes Adrián, konstatálva azt, hogy az Árkiék és a Vass–Bodnárék közötti kézbirkózás már vagy öt perce tartott, és a középpárból nem nagyon tudták elmozdítani saját kezüket a jó erőben lévő férfiak. Közben valaki hangosabbra vette a hangszórón át szűrődő skótdudás zenét, ezzel, valamint a tapssal és a be-bekiabált buzdításokkal igyekeztek inspirálni az urakat. Nagyjából hét-nyolc percnyi küzdelem után, a zene utolsó taktusának pillanatában pedig koppant is az egyik kézfej az asztalon – Vass–Bodnárék kimerítő párviadalban győztek. (Ha már zene: a programot színesítette *Jarabek Imre* skótdudás és a Budapest Skót Tánc Klub is.)

A Highland Games egyik látványos és igen nagy erőt kívánó része a caberdobás (azaz egy kb. 5-6 méter hosszú, 40–70 kilogramm súlyú kúpos végű rudat kell arébb tenni). A szervezők ezt váltották ki itt a rönkdobással. A mérce a kötélhúzás során használt, kifeszített kötel volt. Változatos technikát alkalmaztak a klántagok: a kötéllal szemben állva, elől, két kézzel alul tartva és felfelé lendítve, ívelve a farönköt (tuskót), vagy a súlylökéshez hasonlóan oldalról, test mellől eldobva. A legmesszebbre azoknak ment a rönk, akik a kötelnek hátul állva, alul, maguk előtt tartva, majd hátra, maguk mögé, nagy ívben dobták el.

Közben figyeltem a Skóciából érkezett zsűritagokat is, akik igen elismerően bólogattak vagy beszéltek egy-egy versenyszám után. A fődíjat, az eredeti skóciai skót whiskey-t méltán vitte haza a győztes, de a többiek is hasonlóan kiérdemelték volna.

Folytatás jövőre? **Raffai Ferenc**

ORSZÁGOS ÁLLATVÉDELMI PROGRAM-SOROZAT INDULT

Az állatvédelmi eljárások hatékonyságának javításáért országos állatvédelmi programsorozat indult a területen dolgozó szakemberek és civil szervezetek tagjainak – mondta Vetter Szilvia, a Közös Ügyünk az Állatvédelem Alapítvány kuratóriumi elnöke. A tavaly februárban az Igazságügyi Minisztérium háttér-intézményeként létrehozott szervezetet vezető szakember a rendezvénysorozat első, szegedi helyszínén tartott október közepi tájékoztatóján elmondta, legfontosabb céljuk az állatvédelmi szakmai munka erősítése.

Az alapítvány állatvédelmi kompetenciaprogramot indított. Ennek egyik elemeként negyven gyakorlati és elméleti szakember bevonásával információs csomagot hozott létre, hogy megkönnyítse a hatósági területen dolgozók és a civilek munkáját. A gyakorlati információkat, jogeseteket, íratmintákat tartalmazó tananyag elérhető a szervezet honlapján (<http://kozugsugyunk-azallatvedelem.hu>).

Az alapítvány az Igazságügyi Minisztérium, a kormányhivatalok, a rendőrség, a polgárőrség és több más szervezet bevonásával országos programsorozatot is indított. A cél, hogy a tájékoztató rendezvények 2025 végéig valamennyi vármegyébe eljussanak. Frigyer László, az Országos Polgárőr Szövetség szolgálati kutyás és állatvédelmi tagozatának elnökhelyettese közölte, képzést indítottak a polgárőröknek, hogy az ország legnagyobb – a 67 ezer tagot számláló – civil szervezete is kivegye részét az állatvédelemből.

MTI

Elhivatott anyukák klubja

Miért jó Szadán élni? című sorozatunk előző részeiben a nagyszerű közösségeket (futók, társasjátékozók) és a páratlan természeti értékeket, a vízforrásokat mutattuk be. Ezúttal egy újabb kiváló, anyákból összeállt csapatot hozunk közelebb az olvasókhöz.

Mindannyian tapasztaltuk, hogy településünk népessége gyarapodott. Ez a helyzet nemcsak a település vezetőire ró számos feladatot azáltal, hogy megfelelő közintézményi és lakókörnyezetet biztosítsanak az ideköltözők, az itt született legifjabbak számára is, hanem a szociális területen tevékenykedő hivatásosoknak és önkénteseknek is kihívást jelenthet.

Például a gyermeknevelési problémák megoldására és a közösség építésére – az itt élő anyukáknak köszönhetően – egy nagyszerű csapat jött létre: a Szadai Családi Klub. A csoport 2022-ben alakult, jelenleg Balla Viktória, Németh-Dóra Döniz, Lelesz Magdolna, Szucsákné Torda Bettina, Németh Dóri, Vetráb Zsófia, dr. Vigh Georgina alkotják e lelkes társaság „magját”. A klub fontos célja egymás támogatása, a kötetlen beszélgetés, az információátadás és -csere, fókuszban a megoldás-központúsággal, melyhez időnként szakértők is csatlakoznak tanácsaikkal.

A kismamák, anyukák számára nagyon nagy segítséget tud adni egy befogadó környezet, ahol – picit „leeresztve” – közösen beszélhetnek a gyermekekkel és családi élettel kapcsolatos örömeikről és kihívásokról.

Kezdetben a családsegítőnél gyűltek össze, de hamar kinőtték a rendelkezésükre álló teret, és mára már a Faluház



A klub programjai népszerűek

egyik terme lett az alkalmi találkozási helyszíne. Mostanában azonban elő-előfordul, hogy

e helyiség befogadóképessége is szűkös, hiszen az édesanyúkkal együtt sok-sok csöpp is rohángál az összejövetelek során. Nagy kihívást és logisztikai feladatot jelent számukra, hogy megszervezzék egy-egy ilyen alkalmat, hiszen tucatnyi fertőtlenített játékot, hintát és eszközt biztosítanak a klubfoglalkozások alkalmával, valamint az egészséges nasik és a babavíz is mindig rendelkezésre áll. A csapat nagyon rugalmas és segítőkész, tagjai mindenben támogatják egymást, például ha valakinek megbetegszik a gyermeke, akkor átveszi a stafétát tőle egy másik tag.

Az alapítók saját tapasztalataikkal is gazdagítják a klubot, Balla Viktória például a babahordozók területén jártas, sokfelét kipróbált, gyűjti is ezeket,

s ha szükséges, szívesen megosztja ezen eszközökkel kapcsolatos ismereteit más kismamákkal. Továbbá szerveznek

tematikus, oktató jellegű előadásokat is, amelyekre neves szakértőket hívnak meg: tartottak a pozitív fegyelmezőssel, a mozgásfejlődéssel, a kamasz gyermekekkel, a munka világába való visszatéréssel kapcsolatos estet is. A meghívott vendégek között szerepelt például Ónodi Ágnes szabadmozgás-szakértő és hordozási tanácsadó, Kepes-Végh Júlia pozitív fegyelmezésoktató, Repka Ágnes HR-szakértő, munkajogi szakokleveles tanácsadó.

A klub programjai ingyenesek, mivel sikeresen pályáztak a szadai önkormányzatnál, és a támogatásnak köszönhetően a rendezvényekre meghívott szakértők költségeit is fedezni tudják. Szeretettel várják az anyukák csatlakozását, de a szervezésben segíteni vágyók/tudók jelentkezését is, hiszen minden aprónak tűnő hozzájárulás nagyon nagy támogatás a klub számára.

Miért is jó Szadán élni? Mert például családias a település, ahol elhivatott édesanyák nevelik fel a következő nemzedéket!

Várdombi Attila

Belső döntés után választották

Szadai katolikus közösségünkben október 12-én Molnár Zsolt esperes atya hét fiatalat részesített a bérmálás szentségében.



Példamutató tett a helyi fiataloktól

A bérmálás szláv eredetű szó, és megerősítést jelent. Ez a Szentlélek közlésének szentsége, melynek során a

Lélek elmélyíti, megerősíti a bérmálkozóban a keresztségben kapott újjászületést, valamint képessé teszi őt az apostoli küldetésre. A szertartásban a bérmáló pap krizmával (szentelt olajjal) kente fel a bérmálkozókat, ez a Szentlélek ajándékának jele. A bérmálkozók készületük során választottak maguknak egy szentet példaképnek, akinek a nevét a szertartásban megkapták.

Hálások vagyunk, hogy újabb hét fiatal köteleződött el Krisztus mellett felnőtt, nagykorú döntésükkel. Ők többségükben már gyerekkoruk óta a közösség tagjai, eddig is élő módon kapcsolódtak be az ifjúsági és a plébániai életbe. Most már felnőtt, hitben is nagykorú keresztényként, munkatársként számíthat rájuk a szadai közösség és az egész egyház. Ezek a 17–18 éves fiatalok már nem szülői nyomásra, hanem belső hitbeli döntésből kérték a bérmálás szentségét. Nem rövid felkészítés során tanultak valamit, hanem hosszú évek alatt formálódtak a közösségi életben. Hálások vagyunk, hogy élő hitű fiatalokat bérmálhattunk meg, közösségünk pedig szervesen,

AJÁNDÉKOKAT A CIPŐSDOBOZBA!

A korábbi évekhez hasonlóan a Tábor Alapítvány – a Baptista Szeretetszolgálat adománygyűjtési akciójához csatlakozva – idén is megszervezi a karácsonyi ajándécsomagok gyűjtését. Az adományokat elsősorban a szadai lakosság körében kívánjuk szétosztani, együttműködve a helyi családsegítő szolgálattal is.

Cipősdobozban, lezárás nélkül, esetleg mellékelve az ünnepi csomagolópapírt, ünnepi tasakban vagy egyszerű reklámszatyorban adhatja le ajándékát a Szadai Szociális Alapszolgálati Központban (Dózsa György út 76.) hétfőn 8 és 18 óra, kedden, szerdán és csütörtökön 8 és 16 óra, pénteken 8 és 14 óra között.

Minden csomagot átnézünk, esetleg szükség szerint módosítunk, átrendezünk. Ezért, kérjük, ne zárja le, ne csomagolja be adományát! Üres dobozokat is gyűjtünk! Ajándékként a dobozban, tasakban el-

helyezve elfogadunk kizárólag tiszta és jó állapotban lévő használt és új játékokat, kisebb téli kiegészítő ruhaneműket (sapka, sál, kesztyű, meleg zokni), babaruhákat, írószereket, füzeteket, jegyzettömböket, szépirodalmi, keresztyén és mesekönyveket, tisztálkodási szereket, édességet. (A dobozban vagy a szatyorban helyezzen el egy papírt, amelyen jól olvasható, hogy milyen korosztályú lánynak/fiúnak szánja az ajándékot, például így: „fiú 12” vagy „lány 8”). Gyűjtjük a „Szájjal és lábbal festők” képeslapjait, valamint a használt virágos, karácsonyi és húsvéti lapokat is.

Kérjük, hogy agresszivitásra készítő vagy félelmet keltő játék, alkohol, cigaretta, folyékony, törékeny, romlandó termék ne kerüljön a csomagba! Nem gyűjtünk nagyobb méretű játékokat, amelyek nem csomagolhatók, valamint hiányos társasjátékokat,

A RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG ADVENTI ÉS KARÁCSONYI NYILVÁNOS PROGRAMJAI:

- Szombatonként 17.00-kor advent vasárnapjainak első vesperását énekeljük, gyertyagyújtással és rövid lelki gyakorlatos beszéddel. Első alkalom: november 30.
- Keddenként és péntekenként 6.00-tól hajnali rorate igeliturgiák, illetve szentmisek lesznek a templomban, utána közös reggeli. Első alkalom: december 3.
- A templomi betlehemes játék régóta népszerű esemény, amelyre nem csak az egyházközség tagjai jönnek el. December 24-én a gyerekek 15.00-kor a szociális otthonban, 16.00-kor a katolikus templomban adják elő a betlehemes játékot. Szentmise éjféli lesz.
- December 25-én és 26-án vasárnapi misarend szerint 9.00-kor lesz szentmise.
- Akinek van olyan idős, beteg rokona, szomszédja vagy ismerőse, aki régebben templomba járt, de most az állapota ezt nem teszi lehetővé, jelezze felénk az egyházközség elérhetőségein (+36-30-463-0487, borbath.gabor@szada.vaciegyszazmegye.hu), hogy meg tudjuk őt látogatni karácsony előtt.

hitet tett tagokkal növekszik évről évre. Is-
tennek legyen hála! **Borbáth Gábor** akolitus

egyéb ruhaneműt és nagy mennyiségű könyvet sem.

Ha valakinek nincs ideje vagy lehetősége ezzel foglalkozni, pénzbeli céladományt is adhat a Tábor Alapítvány javára (átvételi elismervény ellenében). Az alapítvány számlájára is (11742049–20300106, OTP Bank, Gödöllő) befizetheti az adomány összegét, megjelölve a „karácsonyi ajándék” célt. Természetesen ezt az összeget csak a szóban forgó karácsonyi ajándékokra költi az alapítvány.

Az ajándékok leadási határideje: december 13. (péntek). E dátumot követően is elhozhatja ajándékát, de valószínű, hogy csak karácsony után tudjuk eljuttatni a családoknak.

Információ: Pálkás Ibolya (06-20/886-4851, e-mail: psibolya@gmail.com). További információk a Baptista Szeretetszolgálat akciójáról itt olvashatók: <https://ciposdoboz.hu/>.

Köszönjük az adományokat az érintett családok nevében!

Pálkás Ibolya

Az utolsó pillanatilg követte a csapat életét

A hagyományos gyöngyösi kosárlabdatornán ezúttal is indulnak a szadai kosarasok. Azonban az együttes legfőbb támasza, Huba bácsi már csak az égből figyeli őket.

Örömmel jelentjük be, hogy a Szada SE tömegsportszakosztályának kosárlabdacsapata, a Szadai Szöcskék meghívást kapott az ERBE – Mátra Energia Kupa Kosárlabda Találkozóra, amelyet Gyöngyösön rendeznek meg. A helyszín a gyöngyösi Vak Botyán János Szakközépiskola tornaterme, ahol november 16-án 10 órakor kezdődik a megnyitóünnepség (a lap megjelenése idején – a szerk.), az ezt követő mérkőzések várhatóan 17 órakor fejeződnek be.

A mostanra már hagyományossá vált Mátra Energia Kupa történetéről érdemes tudni, hogy

annak indulása a Szadai Szöcskék csapatának visszahívásával kezdődött. Ebből nőtt ki és vált az erőművek és energetikai cégek csapatainak évente megrendezett rangos kupájává, ahol a mi csapatunk egyfajta „kakukktojás”, hiszen semmi közünk az áramtermeléshez, és mögöttünk nem áll nagyvállalat sem. Ennek ellenére – és a kialakult sportbarátságok nyomán – rendre meghívást kapunk, amit mindig el is fogadunk. Így történt ez az idén is. Lelkes amatőr gárdával nevezünk be a versenyre, izgatottan készülünk, és várjuk, hogy megmérgetessük magunkat a többi részt vevő csapattal szemben.

Ígérjük, hogy tisztességes helytállással fogjuk képviselni Szadát, és az eredményről is beszámolunk majd. Hajrá, Szada SE!

Sajnos egy szomorú hírünk is van. A Szadai Szöcskék egyik alapítója és hű támogatója, Dévai Huba (Huba bácsi) sajnos már nem lesz jelen velünk sem ezen a tornán, sem más egyéb mérkőzésen. Évtizedek óta tartó szívproblémája és 87. életéve – novemberben töltötte volna be a 88-at – az utóbbi pár hónapban végletekig legyengítet-

te. Október 11-én, ebéd utáni alvásából már nem ébredt fel.

Az orvosok szerint az is csoda, hogy az utolsó néhány esztendőjében még ennyire aktív tudott lenni. Az utolsó pillanatilg követte a csapat életét, és ugyan a most következő gyöngyösi tornára már nem tervezett személyesen elutazni, de a nevezés leadását és a csapat szervezését még figyelemmel kísérte.

A Szöcskék és talán az egész szadai amatőrsport is sokat köszönhetett neki. A mozgás szeretete és a tenni akarás a közösség érdekében – talán ez a két legfontosabb dolog, amit tanulhatunk a példájából, amiért hálásak lehetünk neki. Köszönjük, Huba bácsi!

A Szadai Szöcskék csapata



TOVÁBB!

Mivel az élet megy tovább, és Huba bácsi is azt akarná, hogy ne hagyjunk ki edzést, így továbbra is várunk minden kosarazni szeretőt keddenként és csütörtökönként a szadai iskola tornatermében, 19 és 21 óra között.

DROZDIK BÉLA
ÉPÍTÉSZ TERVEZŐ

+36 30 352 3180
drozdikb@gmail.com
dbterv.hu

ÉPÜLETEK, ÉPÍTMÉNYEK TERVEZÉSE,
ENGEDÉLYEZTETÉSE,
FELTÖLTÉSE ÉTDR RENDSZERBE

HELYSZÍNI FELMÉRÉS, LÁTVÁNYTERV, UTCAKÉP
KÉSZÍTÉSE, TANÁCSADÁS ÉS ESETI SZAKVÉLEMÉNY

**ADVENTI KÉSZÜLŐDÉS
A FALUHÁZBAN**

**IDÉN IS HANGOLÓDJUNK EGYÜTT
A KARÁCSONYRA**

2024.12.08-ÁN 14-18 ÓRÁIG

Kézművesajándék-vásár
Kézműves foglalkozások gyerekeknek
Mézeskalács sütés

16 órától diafilm vetítés a könyvtárban

Forralt bor a Borászati Egyesület jóvoltából
Meleg tea, zsíros kenyér

Fellép:
A Szadai Szólamok vegyeskar
és a karácsonyi ünnepkör dalai

Várunk mindenkit szeretettel!

A rendezvény az országos kormányrendeletben meghatározott, éppen aktuális látogathatósági szabályok betartásával kerül megrendezésre. A rendezvényről kép-, hang- és videófelvétel készült a Polgári Törvénykönyvben meghatározott nyilvános közéleti szereplésre és tömegfelvételre vonatkozó rendelkezések szerint. A változtatás jogát fenntartjuk!

**RENDEZVÉNYTEREM-
ÉS MŰFÜVESPÁLYA-BÉRLÉS!**

A Szadai Sportcentrum több területe, helyisége bérelhetővé vált lakosok, csoportok és cégek számára. Várjuk foglalását!

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:
telepulesuzemeltetes@szada.hu
+36-70-408-4362

**MIÉRT AZ
OLAJÁG
OTTHONOK?**

Mert itt biztonságban vagytok!

A GONDOS OTTHON

Intézményi orvos és szakorvosok, 24 órás ápolószemélyzet, Önálló apartman fűtő-jelzővel és nővérhívó telefonnal, 24 órás őrző-védő és portaszolgálat

06 1 510 00 18
olajagotthonok.hu
@olajag-otthonok
olajagotthonok

MIKULÁSVÁRÓ DÉLUTÁN
2024. 12. 06-án 16:00 órától

16:00 A HURRÁ Zenekar mikulásváró koncertje
16:30 Érkezik a Mikulás
17:30 Diafilm vetítés a Bagolyvár Könyvtárban

Mikulás finomságai a Coop (kalács, meleg nasi) és a Szadai Nyugdíjas Klub (palacsinta) jóvoltából.

Mindenkit szeretettel vár a Mikulás és segítői a FALUHÁZBAN.

Jön már a Mikulás!

Bagolyvár Könyvtár, Szada Községi Önkormányzat, Szada Községi Önkormányzat, Szada Községi Önkormányzat, Szada Községi Önkormányzat

A PROGRAM INGYENES!

A változtatás jogát fenntartjuk! A rendezvény az országos kormányrendeletben meghatározott, éppen aktuális látogathatósági szabályok betartásával kerül megrendezésre. A rendezvényről kép-, hang- és videófelvétel készült a Polgári Törvénykönyvben meghatározott nyilvános közéleti szereplésre és tömegfelvételre vonatkozó rendelkezések szerint.

Impresszum

SZADA

SZADA ÖNKORMÁNYZATÁNAK ingyenes tájékoztató lapja

Főszerkesztő: Raffai Ferenc, tel.: 06-30/202-5135,
e-mail: szerkesztoseg@szada.hu

Önkormányzati hírek, fotók: Deák Emese

Kiadó: Szada Nova NKft.,

Felelős kiadó: Boros Gábor

Honlap: www.szada.hu

Nyomdai előkészítés: Juhász András

Olvasószerkesztő: Veréb Eta

Hirdetésfelvétel: Szada Nova NKft., tel.: 06-28/200-602

Nyomda: Pauker Nyomdaipari Kft.,
1047 Budapest, Baross u. 11.

Felelős vezető: Vértes Dániel

Megjelenik minden hónap második felében
2600 példányban. ISSN: 2060-1115

A következő lapzártai időpontja: 2024. december 4.

A szerkesztőség fenntartja a jogot, hogy a beküldött írásokat a tartalom lényegi megváltoztatása nélkül, szerkesztett formában közölje. A lapban megjelent cikkeket a Kiadó írásbeli engedélye nélkül másolni, a lapot utánnyomni, sokszorosítani tilos. A lapban megjelenő hirdetések tartalmáért a Kiadó nem vállal felelősséget.

SPORTBÁL
A SZADA SE SZERVEZÉSÉBEN
NOVEMBER 30.
18:00 ÓRÁTÓL
SZADA, FALUHÁZ
[DOZSA GY. ÚT 63.]

**Élőzenés (Kristály zenekar),
tombolás, vacsorával egybekötött
támogatói rendezvény.**

Továbbá, licitre bocsátunk, egy a Szadán élő három olimpikon által dedikált futball labdát.
(Vas Kata Blanka, Dr. Kiss Gergő, Novák Ferenc)

Jegyek elővételben 12.000 Ft/fő áron válthatók:
Kerecsényi-Fodor Norbert 06-20-450-9838 és
Molnár Attila 06-70-338-5652

A bál bevételét a Szadai felnőtt labdarúgó csapat támogatására fordítjuk.
Aki nem szeretne a bálon részt venni, de szeretné a csapatot támogatni az támogatói jegy vásárlásával megteheti.
Támogató jegy ára: 5.000 Ft (mely természetesen a helyszínen is váltható)



FALUKARÁCSONY SZADÁN

DECEMBER 15-ÉN 16:30-TÓL

vendégvárás

/forralt bor, fűszeres tea, sült tök
alma, kalács/



17:00 Szabadtéri betlehemezés
a Faluház előtti téren

a Szadai Czibere Táncegyüttes
és



a Székely Bertalan Általános Iskola
4. osztályos tanulóinak előadásában
(Burkus Krisztina és Antal Édua felkészítésével)



17:30 Karácsonyi ünnepi műsor
a Faluház előtti téren:

Szadai óvodásokkal, Szadai Népdalkörrel,
Szadai Szólamok Nagyközségi Énekkarral,
Fejes Nadin karácsonyi dalokkal
az egyházak adventi gondolataival és
meghívott vendégeink közreműködésével

Szeretettel várunk mindenkit!



A változtatás jogát fenntartjuk! A rendezvény az országos kormányrendeletben meghatározott, éppen aktuális látogathatósági szabályok betartásával kerül megrendezésre. A rendezvényről kép-, hang- és videófelvétel készül a Polgári törvénykönyvben meghatározott nyilvános közéleti szereplésre és tömegfelvételre vonatkozó rendelkezések szerint.!

